

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA FINANČÍ

Srovnání vybraných banka v České republice a na Slovensku
Comparison of Selected Banks in the Czech Republic and in Slovakia

Student: Barbora Křupalová

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Josef Novotný

Ostrava 2013

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra financí

Zadání bakalářské práce

Student: **Barbora Křupalová**
Studijní program: B6202 Hospodářská politika a správa
Studijní obor: 6202R010 Finance
Specializace: 00 Finance
Téma: **Srovnání vybraných bank v České republice a na Slovensku**
Comparison of Selected Banks in the Czech Republic and in Slovakia

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
  2. Charakteristika banky a bankovního odvětví
  3. Metodika hodnocení bank
  4. Analýza a zhodnocení vybraných bank
  5. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce
Seznam příloh
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

KAŠPAROVÁ, Vlasta. *Řízení obchodních bank*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2006. 339 s. ISBN 80-7179-381-7.
MEJSTŘÍK, M., M. PEČENÁ a P. TEPLÝ. *Základní principy bankovníctví*. 1. vyd. Praha: Karolinum, 2009. 628 s. ISBN 978-80-246-1500-4.
POLOUČEK, Stanislav. *Bankovníctví*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2006. 716 s. ISBN 80-7179-462-7.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Josef Novotný**

Datum zadání: 23.11.2012

Datum odevzdání: 10.05.2013

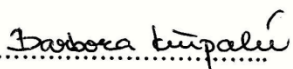
Ing. Iveta Ratmanová, Ph.D.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

Prohlašuji, že jsem celou bakalářskou práci, včetně všech příloh, vypracovala samostatně.

V Ostravě 10. května 2013

Barbora Krupalová

Na tomto místě bych ráda poděkovala panu Ing. Josefu Novotnému, vedoucímu této bakalářské práce, za jeho trpělivost, cenné rady a ochotu při zpracování bakalářské práce.

Obsah

1.	Úvod	5
2.	Charakteristika banky a bankovního odvětví	6
2.1	Finanční trh.....	6
2.2	Bankovní systém.....	7
2.3	Charakteristika banky	8
2.3.1	Základní funkce banky	10
2.3.2	Výkazy banky	11
2.4	Regulace a dohled nad bankami	15
3.	Metodika hodnocení bank	19
3.1	Ukazatele hodnocení bank	19
3.1.1	Ukazatele bankovní rentability.....	19
3.1.2	Ukazatele bankovní likvidity.....	24
3.1.3	Ukazatele struktury bilance.....	28
3.1.4	Ukazatele produktivity	29
3.1.5	Ukazatele kvality bankovních aktiv	30
3.1.6	Ukazatel kapitálové přiměřenosti	32
3.2	Indikátory kreditního rizika	32
4.	Analýza a zhodnocení vybraných bank.....	35
4.1	Charakteristika vybraných bank	35
4.2	Hodnocení bank dle ukazatelů bankovní rentability	39
4.2.1	Rentabilita aktiv.....	39
4.2.2	Rentabilita průměrných aktiv	41
4.2.3	Rentabilita vlastního kapitálu	42
4.2.4	Rentabilita průměrného vlastního kapitálu.....	43
4.3	Hodnocení bank dle ukazatelů bankovní likvidity	45
4.3.1	Okamžitá likvidita	45
4.3.2	Běžná likvidita.....	46
4.4	Hodnocení bank dle ukazatelů struktury bilance	47
4.4.1	Ukazatel úvěrových pohledávek na celkových aktivech.....	47
4.4.2	Ukazatel zachycující podíl závazků k nebankovním klientům na celkových pasivech...	48
4.4.3	Loan to deposit.....	50
4.5	Hodnocení bank dle ukazatele produktivity.....	51
4.5.1	Ukazatel celkové produktivity	51

4.6	Hodnocení bank dle indikátorů kreditního rizika	52
4.6.1	Provisioning rate.....	52
4.7	Zhodnocení ukazatelů	54
5.	Závěr	55
	Použitá literatura.....	56
	Seznam zkratk.....	59
	Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce	
	Seznam příloh	

1. Úvod

Bankovní sektor je v dnešní době velmi důležitý. Principem fungování je přijímání velkého množství cizích zdrojů. S bankovním podnikáním je spojeno mnoho rizik, která mohou ohrozit vklady klientů, celý bankovní sektor a také ekonomický vývoj. Pro správné fungování potřebujeme mít silné a zdravé banky. Docílíme toho správnou a důslednou regulací a kontrolu.

Cílem této bakalářské práce bude srovnání vybraných bank v České republice a na Slovensku, za období 2007 - 2011 pomocí vybraných ukazatelů bankovní rentability, bankovní likvidity, struktury bilance, produktivity a kreditního rizika.

Bakalářská práce bude rozdělena do pěti kapitol, kde první kapitola bude úvod a pátá závěr. V druhé kapitole bude stručně charakterizován finanční trh. Dále se budeme zabývat bankovním systémem. Větší důraz bude kladen na banku, význam banky, její funkce a na další základní pojmy důležité k získání potřebných teoretických souvislostí. Dále v této kapitole bude popsána významnost regulace a dohledu nad bankami.

V třetí části práce bude přestaven metodologický popis vybraných ukazatelů hodnocení bank. Budou zde charakterizovány ukazatele bankovní rentability, bankovní likvidity, struktury bilance, kvality bankovních aktiv, produktivity, kapitálové přiměřenosti a indikátory kreditního rizika.

Ve čtvrté kapitole budou stručně představeny vybrané české a slovenské banky. Z českých bank budou představeny Česká spořitelna, Československá obchodní banka a Komerční banka. Ze slovenských bank budou představeny Slovenská spořitelna, Tatra banka a Všeobecná úvěrová banka. Hlavní částí této kapitoly bude zhodnocení vybraných českých a slovenských bank dle vybraných ukazatelů.

2. Charakteristika banky a bankovního odvětví

V této kapitole bakalářské práce se budeme zabývat vysvětlením finančních trhů a jejich důležitosti. Dále budou vysvětleny základní pojmy v oblasti bankovníctví, jako jsou základní principy činnosti bank, jejich funkce nebo také dělení bankovního systému. Hlavní důraz bude kladen na banku a její důležitost. V závěru kapitoly se budeme zabývat regulací a dohledem nad bankami.

2.1 Finanční trh

Finanční trh je soustava institucí a instrumentů, které zabezpečují pohyb volných finančních prostředků (peněz a kapitálu). Tyto volné finanční prostředky jsou umísťovány k deficitním subjektům, které jsou ochotny zaplatit nejvyšší cenu za kapitál. „*Bez existence finančních trhů by přebytkové subjekty měly pravděpodobně menší motiv pro tvorbu úspor, a naopak deficitní subjekty by mohly ztrácet motivy pro vypůjčování si finančních prostředků.*“¹

Finanční trh můžeme členit dle různých hledisek. Například na peněžní, kapitálový a úvěrový nebo dále na primární a sekundární.

Peněžní trh je trh krátkodobých peněžních prostředků. Na kapitálovém trhu se obchoduje se střednědobým a dlouhodobým kapitálem. Tyto obchody jsou prováděny prostřednictvím finančních zprostředkovatelů, zejména bankami. Úvěrový trh zabezpečuje pohyb kapitálu na úvěrovém principu. „*Na primárním trhu dochází k prvotnímu prodeji určitého instrumentu, na sekundárním trhu dochází k obchodům s již dříve emitovanými instrumenty.*“²

Funkce finančního trhu jsou depozitní, likvidní, kreditní, platební, ochrany proti riziku, uchování hodnoty nebo politická funkce.

V rámci finančních trhů můžeme vyčlenit bankovní trh. Jak již bylo uvedeno, důležitou roli finančních zprostředkovatelů hrají banky.

---

¹ REVENDA, Z., MANDEL, M., KODERA, J., MUSÍLEK, P., DVOŘÁK, P., BRADA, J. *Peněžní ekonomie a bankovníctví*. 3. vydání. Praha: Management Press, 2000. 634 s. ISBN 80-7261-031-7, str. 93

² REVENDA, Z., MANDEL, M., KODERA, J., MUSÍLEK, P., DVOŘÁK, P., BRADA, J. *Peněžní ekonomie a bankovníctví*. 3. vydání. Praha: Management Press, 2000. 634 s. ISBN 80-7261-031-7, str. 97

2.2 Bankovní systém

„Bankovní systém představuje souhrn všech bankovních institucí v daném státě a uspořádání vztahů mezi nimi.“³ Bankovní systém můžeme dělit na dvě složky: institucionální a funkční.

Institucionální složka obsahuje jednotlivé banky, které jsou členěné dle hlavní náplně činnosti. V ekonomice působí více druhů bank. Můžeme je dělit dle různých hledisek, například podle vlastnictví.

Do funkční složky zahrnujeme uspořádání vztahů mezi bankami v ekonomice.

Obvykle se bankovní systém dělí na jednostupňový a dvoustupňový. V tržních ekonomikách bankovní systém dělíme na dvoustupňový.

Jednostupňový bankovní systém předcházel dvoustupňovému. Neexistovala centrální banka a všechny činnosti zajišťovaly komerční banky. „Za zvláštní formu jednostupňového bankovního systému je možné považovat ten, který existoval v centrálně plánovaných ekonomikách.“⁴ Monobanka prováděla makroekonomické i mikroekonomické funkce. Jednostupňový bankovní systém není příliš efektivní, protože v něm chybí podnikatelské aktivity bank. Tento systém se stává brzdou dalšího vývoje.

Dělení dvoustupňového bankovního systému:

- první stupeň tvoří centrální banka,
- druhý obchodní banky (komerční).

Důvodem pro toto rozdělení, je oddělit makroekonomické funkce centrální banky od obchodních bank. Ty naopak provádějí mikroekonomické funkce. Cílem centrální banky je dosahování měnové nebo cenové stability a naopak komerční banky zakládají svou činnost na ziskovém principu.

Dále můžeme bankovní systém dělit na systém univerzální a oddělený (specializovaný).

Specializovaný bankovní systém je založen na oddělení komerčního a investičního bankovníctví.

Univerzální bankovní systém může nabízet klasické komerční produkty (přijímání vkladů, poskytování úvěrů) ale i investiční produkty (obchody s cennými papíry), tedy

---

³ REVENDA, Zbyněk. *Centrální bankovníctví*. 3. vydání. Praha: Management Press, 2011. 558 s. ISBN 978-80-7261-230-7, str. 15

⁴ REVENDA, Z., MANDEL, M., KODERA, J., MUSÍLEK, P., DVOŘÁK, P., BRADA, J. *Peněžní ekonomie a bankovníctví*. 3. vydání. Praha: Management Press, 2000. 634 s. ISBN 80-7261-031-7, str. 119

všechny druhy bankovních produktů. Univerzální banka může mít určitou specializaci, ta se nevylučuje.

2.3 Charakteristika banky

Bankovní prostředí je prostředí pro činnost banky, které je vymezeno Zákonem o bankách a dále determinováno opatřeními a vyhláškami centrální banky. Zákon o bankách stanoví podmínky pro vznik banky, její činnosti, postupy a možnosti zásahu centrální banky při řešení problémů.

Největší riziko podstupují věřitelé a největší výnos akcionáři. Proto je třeba regulovat vstup do bankovního odvětví.

Vstup banky do bankovního sektoru podléhá legislativní úpravě. Založení banky je podmíněno splněním podmínek pro získání bankovní licence. Na základě udělené bankovní licence je banka oprávněna vykonávat bankovní činnost. Mezi základní podmínky pro vstup do bankovního sektoru řadíme:

- požadovaná minimální výše základního kapitálu;
- průhledný a nezávadný původ kapitálu;
- splacení základního kapitálu v plné výši;
- odborná způsobilost a bezúhonnost vrcholných řídicích pracovníků;
- finanční a obchodní plán banky;
- sídlo banky musí být na území daného státu.

Banka může podnikat pouze v činnostech, které jí byly schváleny. Udělení této licence je v kompetenci centrální banky státu. Uděluje se na dobu určitou. Pokud chce zahraniční banka na území hostitelského státu zřídit pobočku, předkládá žádost o licenci národní bance hostitelského státu. Banka, která má sídlo na území členského státu, může vykonávat na území jiného členského státu činnosti prostřednictvím svých poboček.

Při přetrvání závažných nedostatků v činnosti banky nebo její pobočky, je Česká národní banka oprávněná bankovní licenci odejmout.

Licence může být odňata, pokud by banka nezačala svou činnost do 12 měsíců ode dne udělení bankovní licence, nebo pokud po dobu 6 měsíců nepřijímá vklady od veřejnosti a neposkytuje jim úvěry. Licence zaniká dnem výmazu banky z obchodního rejstříku.

Banky jsou ve své podstatě podniky, které se vyznačují řadou specifických rysů, „proto je činnost bank upravena přísnějšími pravidly oproti obecné úpravě podnikání.“⁵ Ať už se jedná o podnik nebo banku, jejich základní cíl je stejný. Buď tedy maximalizace tržní ceny akcií či maximalizace zisku. Tvorba zisku je velmi důležitá pro existenci banky. Musí být na takové úrovni, aby byl zabezpečen její další rozvoj.

„K vymezení banky je vhodné přistoupit ze dvou hledisek:

- *funkční hledisko vychází z ekonomických funkcí a činnosti banky;*
- *právní hledisko je naproti tomu založeno na exaktním vymezení banky v příslušné právní normě.“⁶*

Banka je právnická osoba se sídlem na území daného státu, která je založená jako akciová společnost. Je to instituce, která poskytuje služby v oblasti financí. Shromažďuje peněžní prostředky, které pak dále půjčuje fyzickým i právnickým osobám za úplatu – úrok. Přijímá vklady a poskytuje úvěry. Kromě těchto činností může vykonávat i další, pokud je má povoleny v udělené bankovní licenci. Jako jsou například: směnářská činnost, investice do cenných papírů (CP), finanční pronájem, platební styk a zúčtování, finanční makléřství a další.

Další druhy bank: spořitelny, stavební spořitelny, úvěrová družstva, investiční banky, hypoteční banky a specializované banky⁷

„Mezi nejrozšířenější a nejstarší specializované banky patří spořitelny. Specializují se převážně na sběr vkladů od obyvatelstva.“⁸

Stavební spořitelny jsou speciálním druhem spořitelny. Okruh činností stavební spořitelny je omezen na poskytování stavebního spoření.

Úvěrová družstva (družstevní záložny) jsou „*právnícké osoby, jejichž činnost spočívá v přijímání vkladů od veřejnosti a v poskytování úvěrů anebo osoba oprávněná k vydávání elektronických peněžních prostředků.*“⁹ Může poskytovat i další služby ale jen svým členům družstva.

---

⁵ REVENDA, Z., MANDEL, M., KODERA, J., MUSÍLEK, P., DVOŘÁK, P. *Peněžní ekonomie a bankovníctví*. Praha: Management Press, 2012. 423 s. ISBN 978-80-7261-240-6, str. 86

⁶ REVENDA, Z., MANDEL, M., KODERA, J., MUSÍLEK, P., DVOŘÁK, P., BRADA, J. *Peněžní ekonomie a bankovníctví*. 3. vydání. Praha: Management Press, 2000. 634 s. ISBN 80-7261-031-7, str. 115

⁷ Specializované banky v České republice jsou Česká exportní banka a Českomoravská záruční a rozvojová banka.

⁸ <http://miloslav-votava.blogspot.cz/2011/10/definice-bankovniho-systemu-czech-only.html>

⁹ <http://www.cnb.cz/cs/obecne/slovník/u.html>

Investiční banky poskytují služby firmám.

Hypoteční banky získávají zdroje emisí hypotečních zástavních listů a následně je poskytují formou hypotečních úvěrů. Hypoteční úvěry mohou poskytovat banky, které mají speciální licenci pro emisi hypotečních zástavních listů.

2.3.1 Základní funkce banky

Úloha bank je velmi různorodá a nezastupitelná. Banky plní celou řadu různých funkcí, jako jsou: finanční zprostředkování, provádění bezhotovostního bankovního styku, emise bezhotovostních peněz, devizový obchod nebo nákup, prodej a úschova cenných papírů.

Za základní funkce banky však můžeme označit tři následující:

- finanční zprostředkování,
- emise bezhotovostních peněz,
- provádění bezhotovostního platebního styku.¹⁰

Finanční zprostředkování je funkce, kdy banky umisťují kapitál tam, kde jim přináší nejlepší zhodnocení. Jsou založeny na ziskovém principu.

Emise bezhotovostních peněz spočívá v připisování peněz na účet. To znamená, že jsou neustále přijímány vklady od klientů a poskytované úvěry jiným klientům. Emisi bezhotovostních peněz mohou provádět všechny banky.

Platební styk je podpora mechanismu, který umožňuje platební a zúčtovací styk. Hlavními účastníky platebního styku jsou plátce a příjemce. Mezi nimi dochází k převodu peněžních aktiv. Tento platební styk může být prováděn prostřednictvím zprostředkovatele – finanční instituce (banky). Nejvhodnější podmínky k provádění bezhotovostního platebního styku mají banky.

Peníze, které jsou použity k platbě, dělíme z hlediska formy na:

- hotovostní platební styk – „je převode peněz od jednoho subjektu k druhému, provedený prostřednictvím hotovostních peněz, tj. bankovek a mincí v jejich fyzické

---

¹⁰ REVENDA, Z., MANDEL, M., KODERA, J., MUSÍLEK, P., DVOŘÁK, P., BRADA, J. *Peněžní ekonomie a bankovníctví*. 3. vydání. Praha: Management Press, 2000. 634 s. ISBN 80-7261-031-7, str. 118

podobě.“¹¹ Hotovostní platební styk může mít i další podobu, jako jsou: složení hotovosti ve prospěch účtu příjemce, výběr hotovosti, šek k výplatě a další.;

- bezhotovostní platební styk – při něm jsou přesouvány peněžní prostředky, mezi účty plátce a příjemce, formou účetních záznamů. Díky technologickému pokroku můžeme hovořit o elektronickém platebním styku, kdy dochází ke směně elektronických peněz. Aby mohla proběhnout bezhotovostní transakce, je třeba existence účtů na straně plátce i příjemce.

Banka zabezpečuje tyto bankovní operace:

- aktivní – souvisí s použitím vlastního a svěřeného kapitálu banky; banka je v pozici věřitele;
- pasivní – patří zde činnosti spojené se získáváním cizího kapitálu, vytváření rezervních fondů, aj; banka stojí v pozici dlužníka.

2.3.2 Výkazy banky

Banka, jako každá firma, sestavuje tři základní výkazy: rozvahu, výkaz zisku a ztrát a výkaz cash flow. „*Ke správnému pochopení veškerých činností banky je zapotřebí nejprve se důkladně seznámit právě s uvedenými výkazy.*“¹² V níže uvedeném textu se budeme věnovat rozvaze (bilanci banky) a výkazu zisku a ztrát.

Bilance banky podává informace o struktuře majetku a závazků banky.

Majetek banky je aktivum a zdroj krytí je pasivum. Z účetního hlediska plyne, že každá bilance musí být účetně vyrovnaná. To znamená, že musí vždy platit:

$$\text{celková aktiva} = \text{celková pasiva} \quad (2.1)$$

neboli

$$\text{celková aktiva} = \text{závazky} + \text{kapitál}^{13} \quad (2.2)$$

Aby banka mohla pořizovat majetek, potřebuje finanční zdroje. Tyto finanční zdroje dělíme na vlastní zdroje a cizí zdroje, tj. vlastní kapitál banky a vypůjčené peněžní prostředky.

¹¹ POLOUČEK, Stanislav. *Bankovníctví*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2006. 716 s. ISBN 80-7179-462-7, str. 152

¹² DVOŘÁK, Petr. *Bankovníctví pro bankéře a klienty*. 3. přepracované a rozšířené vydání. Praha: Linde Praha, a. s., 2005. 681 s. ISBN 80-7201-515-X

¹³ REVENDA, Z., MANDEL, M., KODERA, J., MUSÍLEK, P., DVOŘÁK, P., BRADA, J. *Peněžní ekonomie a bankovníctví*. 3. vydání. Praha: Management Press, 2000. 634 s. ISBN 80-7261-031-7, str. 121

Každá banka může mít rozdílné položky v bilanci díky provádění rozdílných obchodů. V následující Tab. 2.1, je schematické znázornění struktury bilance banky.

Tab. 2.1: Zjednodušená struktura bilance banky

Aktiva	Pasiva
1. Pokladní hotovost	1. Závazky k bankám
2. Vklady u centrální banky	2. Závazky ke klientům
3. Státní pokladniční poukázky a poukázky centrální banky	3. Závazky z dluhových cenných papírů
4. Pohledávky za bankami	4. Podřízený dluh
5. Pohledávky za klienty	5. Rezervy
6. CP	6. Základní kapitál
7. Majetkové účasti	7. Kapitálové fondy
8. Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek	8. Rezervní fondy ostatní fondy ze zisku
9. Pohledávky z upsaného základního kapitálu	9. Převedený hospodářský výsledek
10. Ostatní aktiva	10. Nerozdělený zisk z předchozího období
	11. Ostatní pasiva

Zdroj: KAŠPAROVSKÁ, Vlasta, a kol. Řízení obchodních bank: vybrané kapitoly. 2006. (str. 4)

Položky z bilance banky na straně aktiv

Položka pokladní hotovost zahrnuje hotovostní peníze v tuzemské i zahraniční měně.

Vklady u centrální banky obsahují povinné minimální rezervy a dobrovolné rezervy u centrální banky. Banka může tyto položky kdykoliv použít na úhradu svých závazků, tj. výplatu vkladů. Proto jsou tyto prostředky nejlikvidnější.

Státní pokladniční poukázky a poukázky centrální banky. Jsou téměř bezriziková aktiva, banka je drží kvůli posílení likvidity svého portfolia.

Pohledávky za bankami jsou vklady u jiných banky nebo úvěry poskytnuté jiným bankám.

Pohledávky za klienty jsou pohledávky z poskytnutých úvěrů nebankovním klientům, a to jak tuzemským tak i zahraničním. Do této položky zahrnujeme: pohledávky z poskytnutých úvěrů, finančního leasingu, faktoringu, a nebo pohledávky s obchody s cennými papíry. Tato položka přináší bance vyšší výnos ale také vyšší riziko a nižší likviditu.

Cenné papíry. Tato položka obsahuje obchodovatelné dluhopisy a majetkové cenné papíry. Banka je tedy drží za účelem obchodování a dosažení úrokového výnosu.

Majetkové účasti a rozhodujícím a podstatným vlivem. Banka drží dlouhodobě akcie jiné společnosti a „*prostřednictvím nich získává vliv nad jinou společností.*“¹⁴

Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek. Zahrnuje jen malou část aktiv. Tento majetek potřebuje banka ke své činnosti. Je oceňován pořizovací cenou. Až na jednu výjimku, tj. majetek vytvořený vlastní činností, který je oceňován vlastními náklady.

Do dlouhodobého hmotného majetku řadíme soubory movitého majetku, budovy, pozemky, stavby, dopravní prostředky, opravné položky a jiné. Tyto položky se opotřebovávají. Dlouhodobý nehmotný majetek je software, goodwill, ocenitelná práva, nehmotné výsledky výzkumu a vývoje nebo zřizovací výdaje.

Pohledávky z upsaného základního kapitálu jsou pohledávky za akcionáři, které vznikly upsáním (navýšením) základního kapitálu ale ten ještě nebyl splacen akcionáři.

Ostatní aktiva je zbytková položka, která obsahuje pohledávky ke třetím osobám. Patří zde například pohledávky za státem, zaměstnanci a jiné.

Položky z bilance banky na straně pasiv

Závazky k bankám. Patří zde úvěry a vklady od jiných bank, tj. centrální i obchodních.

Závazky ke klientům obsahují úvěry od nebankovních subjektů. Závazky můžeme dělit na: běžné účty, úsporné vklady, termínované vklady, vkladové listy a certifikáty a přijaté úvěry.

Závazky z dluhových cenných papírů. Tato položka obsahuje emitované dluhopisy bankou, která tak získává zdroje k financování aktiv.

Podřízený dluh „*představuje přechod mezi cizími a vlastními zdroji banky. Jde o peněžní půjčku bance. Která je charakteristická tím, že není zajištěná, má určenou minimální splatnost a v případě krachu banky jsou pohledávky věřitele planoucí z podřízeného dluhu vyrovnány až po uspokojení pohledávek ostatních věřitelů.*“¹⁵

Rezervy jsou cizí zdroje, které slouží ke krytí ztrát z bankovních obchodů. „*Rezerva se tvoří na vrub nákladů ve výši, která je nejlepším odhadem výdajů nezbytných k vypořádání existujícího závazku.*“¹⁶

Základní kapitál obsahuje souhrn vkladů akcionářů banky.

¹⁴ KAŠPAROVSKÁ, Vlasta, a kol. *Řízení obchodních bank: vybrané kapitoly*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2006. 339 s. ISBN 80-7179-381-7, str. 5

¹⁵ KAŠPAROVSKÁ, Vlasta, a kol. *Řízení obchodních bank: vybrané kapitoly*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2006. 339 s. ISBN 80-7179-381-7, str. 6

¹⁶ DVOŘÁK, Petr. *Bankovníctví pro bankéře a klienty*. 3. přepracované a rozšířené vydání. Praha: Linde Praha, a. s., 2005. 681 s. ISBN 80-7201-515-X, str. 87

Kapitálové fondy. Jsou fondy, které banka vytváří z jiného zdroje než z čistého zisku, například bezúplatným nabytím majetku.

Rezervní fondy a ostatní fondy ze zisku. Rezervní fondy se tvoří z čistého zisku, kryjí neočekávanou ztrátu banky.

Emisní ážio. Rozdíl mezi emisní cenou a jmenovitou hodnotou akcií.

Nerozdělený zisk z předchozích let. Obsahuje zisk z předchozího období, který nebyl rozdělen. Po splnění zákonem stanovených podmínek, může být součástí vlastních zdrojů banky.¹⁷

„Výkaz zisku a ztrát ukazuje výsledek hospodaření banky za dané období,“¹⁸ neboli náklady a výnosy. Výkaz zisku a ztrát může mít vertikální nebo horizontální strukturu. V horizontální struktuře ukazuje levá strana jednotlivé druhy nákladů a pravá strana jednotlivé druhy výnosů. Vyvažující položka je zisk nebo ztráta. Vertikální podoba sumarizuje jednotlivé položky výnosů a od těch pak odečte jednotlivé náklady, výslednou položkou je zisk nebo ztráta. Výkaz zisku a ztrát ve vertikální podobě je znázorněn v následující Tab. 2.2.

Tab. 2.2: Vertikální struktura výkazu zisku a ztrát banky

Výnosy a náklady
1. Úrokové výnosy
2. Úrokové náklady
3. Čistý úrokový výnos
4. Výnosy z poplatků a provizí
5. Náklady na poplatky a provize
6. Čistý úrokový výnos z poplatků a provizí
7. Provozní výnosy
8. Provozní náklady
9. Ztráty ze znehodnocení
10. Zisk před zdaněním
11. Dan z příjmů
12. Zisk za účetní období (čistý zisk)

Zdroj: Výkazy českých bank

17 KAŠPAROVSKÁ, Vlasta, a kol. *Řízení obchodních bank: vybrané kapitoly*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2006. 339 s. ISBN 80-7179-381-7, str. 4 - 7

18 REVENDA, Z., MANDEL, M., KODERA, J., MUSÍLEK, P., DVOŘÁK, P., BRADA, J. *Peněžní ekonomie a bankovníctví*. 3. vydání. Praha: Management Press, 2000. 634 s. ISBN 80-7261-031-7, str. 125

Položky výkazu zisku a ztrát

Úrokové výnosy obsahují všechny výnosy, které banka inkasuje, když půjčuje peníze z poskytnutých úvěrů. Nebo také výnosy z nakoupených dluhopisů. Úrokové náklady obsahují všechny náklady, které banka musí zaplatit za získání depozit vůči klientům, centrální bance nebo ostatním bankám. **Čistý úrokový výnos** je rozdíl mezi úrokovými výnosy (přijaté úroky) a úrokovými náklady (placenými úroky).

Výnosy z poplatků a provize jsou většinou vytvořeny inkasovanými výnosy od klientů. Banky si tyto poplatky a provize účtují za velký počet úkonů a služeb, které poskytují svým klientům. Jako například poplatek za vedení účtu, při provedení platebního příkazu, výběr z bankomatu a jiné. Náklady na poplatky a provize, neboli zaplacené poplatky a provize, jsou náklady, které přímo souvisejí s operacemi s finančními nástroji. Jako jsou například správa, úschova a obhospodařování finančních nástrojů. **Čistý úrokový výnos z poplatků a provizí.** Položka obsahuje výnosy z poplatků a provizí, které souvisejí s poskytnutím služeb třetím osobám. Jako jsou provádění platebního styku, operace spojené s vedením účtu, správa úvěru a jiné. Položka čistý úrokový výnos z poplatků a provizí se tedy vypočítá jako rozdíl výnosů z poplatků a provizí a nákladů na poplatky a provize.

Úrokové výnosy, tato položka je pro banku jeden z klíčových ukazatelů. Protože představuje výsledek jedné z hlavních činností bank, a to přijímání depozit a poskytování úvěrů. Komerční banky by měly dosahovat zisku hlavně v této oblasti.

Provozní výnosy. Položka provozní výnosy obsahuje: výnosy z dividend, čistý zisk z finančních nástrojů, čistý zisk z realizovaných finančních aktiv nebo čisté provozní výnosy.

Provozní náklady. Patří zde náklady na zaměstnance, všeobecné správní náklady (energie, provoz budov, pronájem strojů) nebo odpisy a amortizace.

Ztráty ze znehodnocení. V případě, kdy dochází k prodlení, banky musí tvořit opravné položky.

Zisk před zdaněním je zisk před odpočtem daní.

Daň z příjmů, tato položka obsahuje náklady na splatnou daň z příjmů.

Čistý zisk je zisk po zdanění.

2.4 Regulace a dohled nad bankami

Už počátky bankovníctví byly charakterizovány tržní regulací. Bankovníctví tedy patří mezi odvětví s největší mírou regulace. Bankovníctví je specifická činnost a je velmi důležité

ji regulovat. Protože na bance jsou závislé ekonomické subjekty a ty je nutno chránit před negativními vlivy.

Důvodem je zachování stability bankovního sektoru, ochrana klientů bank a zamezení pádu významných bank. Musí být stanovena jasná pravidla.

Regulace je soubor pravidel chování, které jsou určeny ekonomickým subjektům. Je prováděna kontrola nad dodržováním těchto pravidel – bankovní dohled. Jinak řečeno: *„bankovní regulaci rozumíme koncipování a prosazování pravidel činnosti bankovních institucí, dohled bank představuje kontrolu dodržování těchto pravidel.“*¹⁹

Pokud chce zahraniční banka založit pobočku na území hostitelského státu, musí o tom informovat orgán dohledu domovského státu.

Důvodem regulace bankovního sektoru je selhání trhu způsobené negativními externalitami a také existence asymetrických informací.

Negativní externality mohou způsobit domino efekt, kdy krach jedné banky způsobí krizi v celém bankovním sektoru. Proto je realizován fond pojištění vkladů a zásah věřitele poslední instance, tj. centrální banky.

Asymetrické informace jsou problémem, který ovlivňuje bankovní regulaci. Klienti bank mají nedostatečné nebo špatné informace. Tudíž nedovedou posoudit rizikovost bank a jejich produktů. Proto existuje ochrana vkladatelů i spotřebitelů, při nekalých praktikách činností bank.

Jedna z prvních regulací banky je bankovní licence. Pokud chce nově vzniklá banka vstoupit do odvětví, musí získat bankovní licenci, se kterou se pojí určité podmínky dle zákona o bankách. Pokud však tyto podmínky nedodržuje, regulátor trhu má nástroje, které umožní nápravu.

Bankovní dohled může být prováděn na místě a na dálku.

Dohled na místě znamená provádění kontrolní činnosti přímo v bance. *„Poznání rizikového profilu každé banky umožňuje následně zvolit optimální formy dohledu tak, aby bylo možné v maximální míře zajistit kvalitní a efektivní monitoring každé banky a tak efektivně využít dostupné kapacitní a časové možnosti bankovního dohledu.“*

„Dohled na dálku monitoruje činnost bank na základě všech dostupných informací, tj. především výkazů a hlášení pravidelně předkládaných podle jednotné metodiky stanovené

---

¹⁹ REVENDA, Z., MANDEL, M., KODERA, J., MUSÍLEK, P., DVOŘÁK, P., BRADA, J. *Peněžní ekonomie a bankovníctví*. 3. vydání. Praha: Management Press, 2000. 634 s. ISBN 80-7261-031-7, str. 371

ČNB bankami, auditorských zpráv, informací získaných přímo jednorázově od banky, veřejně dostupných databází apod.²⁰ Banka je pravidelně analyzována dle určitých kritérií. Poté jsou výsledky vyhodnoceny a na základě těchto výsledků se rozhodne o dalším monitoringu banky nebo nápravném opatření.

Subjekty, které se účastní procesu bankovní regulace a dohledu:

- regulující subjekty (centrální banka) – ze zákona stanovuje pravidla regulace a vykonává dohled nad dodržováním pravidel;
- regulované subjekty – instituce s bankovní licencí, spořitelny a pobočky zahraničních bank;
- externí audit – externí firmy, které zjišťují pravdivost, úplnost a správnost bankovních výkazů, za které je banka zodpovědná.

Každá banka musí dodržovat pravidla obezřetného podnikání. Tyto pravidla jsou sestavena proto, aby chránila bankovní sektor proti jakékoliv destabilizaci. „*Základní obezřetnostní pravidla jsou založena na doporučeních Basilejského výboru pro bankovní dohled.*“²¹ Dále jsou podrobně vymezena v zákoně o bankách

Kapitálová přiměřenost je jedno ze zásadních pravidel, které upravuje činnosti bank. „*Představuje pro banky povinnost udržovat určitou minimální výši kapitálu vzhledem k objemu a rizikovosti svých aktiv.*“²² Čím vyšší je kapitálová přiměřenost, tím vyšší je stabilita banky a také pravděpodobnost, že banka dostane svým závazkům.

Kapitál banky je velmi důležitý k případnému krytí ztrát banky. Pokud není dodržen limit kapitálové přiměřenosti, signalizuje to problémy banky, které musí řešit regulátor. Ten bance předepíše opatření k nápravě, tj. zvýšit základní kapitál nebo zavedení nucené správy.

Cílem Basel III je silný a odolný bankovní systém jako základ trvale udržitelného ekonomického růstu.

---

²⁰http://www.cnb.cz/cs/dohled_financi_trh/vykon_dohledu/postaveni_dohledu/uverove_institute/metody_bank_dohledu.html

²¹ MEJSTŘÍK, M., M. PEČENÁ a P. TEPLÝ. *Základní principy bankovníctví*. 1. vydání. Praha: Karolinum, 2009. 628 s. ISBN 978-80-246-1500-4, str. 170

²² KAŠPAROVSKÁ, Vlasta, a kol. *Řízení obchodních bank: vybrané kapitoly*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2006. 339 s. ISBN 80-7179-381-7, str. 45

Nová kapitálová pravidla by měla být plně implementována až v roce 2019.²³ Toto pravidlo má zajistit, aby banky měly dostatečnou výši kapitálu pro krytí rizik. Aby je pak nemusely zachraňovat vlády v daných státech.

Důvodem vzniku Basel III. bylo obcházení pravidel Basel II. bankami. Úroveň kapitálu držely nízkou a i v případě krize vyplácely vysoké dividendy akcionářům nebo vysoké odměny (bonusy) manažerům. Tím se finanční krize prohlubovala.

Dalším cílem Basel III. je zvýšit disciplinovanost bank a zákaz vyplácet dividendy nebo bonusy v případě, kdy má banka finanční problémy.

Likvidita znamená schopnost banky dostát svým závazkům. Banka sestavuje scénáře, podle kterých se řídí v případě běžných nebo krizových situací..

---

²³ <http://www.patria.cz/zpravodajstvi/2235591/basel-iii-bude-vstupovat-v-platnost-postupne-rozsiri-se-okruh-uznanych-aktiv-komentar.html>

3. Metodika hodnocení bank

V této kapitole se seznámíme s ukazateli, podle kterých se hodnotí hospodaření bank. Tyto ukazatele budou členěny do skupin, podle toho, jakou oblastí se zabývají. Zmíněné ukazatele pak budou dále použity v praktické části.

3.1 Ukazatele hodnocení bank

Banky jsou specifické instituce. Oproti firmám mají větší podíl cizích zdrojů než vlastních zdrojů. Ukazatele, které se používají pro hodnocení bank, jsou odlišné, než ty klasické ukazatele, které se používají pro hodnocení firem.

Výsledek hospodaření vypovídá o úspěšnosti banky. Je velmi důležitý pro klienty, akcionáře nebo management banky. Hospodaření banky musí být stále kontrolováno a analyzováno. Protože důsledky špatného hospodaření bank jsou širokosáhlé. Používají se zde orgány regulace a dohledu kvůli stabilitě bankovního sektoru. K analýze dvou nejdůležitějších prvků, tj. ziskovosti a efektivnosti, používáme celou řadu metod měření.

3.1.1 Ukazatele bankovní rentability

„Tato skupina ukazatelů se orientuje na analýzu dosaženého hospodářského výsledku banky. Ukazatele bankovní rentability vypovídají o vztahu mezi výsledky hospodaření banky a vloženými vlastními zdroji či aktivy.“²⁴ Vyjadřují, jak jsou zhodnoceny vložené prostředky akcionářů. Nebo jak se management banky stará o svěřené zdroje.

Ukazatel výnosnosti aktiv

Ukazatel výnosnosti aktiv - *ROA* (Return on Assets), neboli rentability aktiv, vypovídá o tom, jak efektivně management banky využívá aktiva k tvorbě zisku a jak je schopen reagovat na vnější vlivy nebo tržní podmínky. Jinými slovy, kolik vydělá průměrná jednotka aktiv. Zajímá hlavně řídící pracovníky. Ti chtějí, aby byl ukazatel rostoucí. Protože čím vyšší má hodnotu, tím efektivněji banka investuje. Ukazatel výnosnosti aktiv můžeme vyjádřit:

$$ROA = \frac{EBIT}{A}, \quad (3.1)$$

kde *EBIT* je zisk před úhradou úroků a daní a *A* jsou aktiva.

---

²⁴ KAŠPAROVSKÁ, Vlasta, a kol. *Řízení obchodních bank: vybrané kapitoly*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2006. 339 s. ISBN 80-7179-381-7, str. 32

EBIT můžeme vyjádřit jako:

$$EBIT = EAT + úroky \cdot (1 - t), \quad (3.2)$$

kde EAT je čistý zisk a t je sazba daně z příjmů.

Ukazatel ROA nazýváme souměřitelným ukazatelem v různých ekonomických prostředích. Ukazatel ROA není ovlivnitelný zadlužeností banky, tj. velikostí bilanční sumy. Je porovnatelný mezi bankami, které působí na různých trzích. Je nebezpečné zaměřit se jen na ukazatel ROA. EBIT používáme pro výpočet některých ukazatelů rentability, protože jeho vývoj není ovlivněn daňovými změnami a změnou úrokových sazeb. Následující tabulka Tab. 3.1 ukazuje vztah mezi hodnotou ROA a návratností aktiv.

Tab. 3.1: Vztah mezi hodnotou ROA a návratností aktiv

Hodnoty ROA (%)	Návratnost aktiv
< 0,75	slabá
0,75 – 1,00	pod standardem
1,00 – 1,25	dobrá
1,25 – 1,75	velmi dobrá
> 1,75	excelentní

Zdroj: ZIEGLER, Kamil, a kol. *Finanční řízení bank*. 2. vydání. Praha: Bankovní institut, a.s., 2006. 341 s. ISBN:80-7265-094-7, str. 8.

Ukazatel výnosnosti průměrných aktiv

Výnosnost průměrných aktiv - $ROAA$ (Return on Average Assets), neboli rentabilita průměrných aktiv, se využívá k hodnocení výnosnosti aktiv. Ukazuje, jak banka svá aktiva efektivně využívá. Trend tohoto ukazatel je rostoucí. Tedy čím vyšší má hodnotu, tím efektivněji banka investuje. Ukazatel výnosnosti průměrných aktiv můžeme vyjádřit:

$$ROAA = \frac{EBIT}{AA}, \quad (3.3)$$

kde $EBIT$ je zisk před úhradou úroků a daní a AA vyjadřují průměrná aktiva (average assets).

Průměrná aktiva můžeme vypočítat jako:

$$AA = \frac{A_t + A_{t-1}}{2}, \quad (3.4)$$

kde A_t je stav aktiv na konci roku a A_{t-1} je stav aktiva na počátku roku. V případě, že banka vykazuje data čtvrtletně nebo měsíčně, průměrná aktiva se vypočítají jako vážený průměr za toto období.

Ukazatel výnosnosti vlastního kapitálu

Ukazatel výnosnosti kapitálu - *ROE* (Return on Equity), neboli rentability kapitálu, nám říká, jak velký výnos náleží akcionářům vzhledem k tomu, jaké podstoupili riziko. Tedy jak dobře management banky spravuje svěřený kapitál. Zajímá hlavně akcionáře banky. Ukazatel ROE můžeme vyjádřit:

$$ROE = \frac{EAT}{E}, \quad (3.5)$$

kde *EAT* je čistý zisk a *E* je vlastní kapitál banky.

Trend tohoto ukazatele je rostoucí. Pokud je klesající tak značí špatnou investiční politiku banky. Hodnota ROE musí být vyšší než výnos dlouhodobých cenných papírů. Není vhodné se zaměřit jen na tento ukazatel, protože neobsahuje informace o předlužení banky. Proto jsou zavedena opatření, jako například kapitálová přiměřenost. Ke správnému zhodnocení efektivnosti banky potřebujeme ukazatel ROA i ROE.

Ukazatel ROE můžeme rozložit jako v podniku dle (3.8) nebo pro banky, a to na detailnější dekompozici zisku dle Obr. 2.1.

Ukazatel rentability průměrného kapitálu

Ukazatel výnosnosti průměrného kapitálu – *ROAE* (Return on Average Equity), neboli rentabilita průměrného kapitálu. Ukazatel výnosnosti průměrného kapitálu můžeme vyjádřit:

$$ROAE = \frac{EAT}{AE}, \quad (3.6)$$

kde *EAT* je čistý zisk a *AE* je průměrný vlastní kapitál banky.

Průměrný vlastní kapitál můžeme vypočítat jako:

$$AE = \frac{E_t + E_{t-1}}{2}, \quad (3.7)$$

kde E_t je stav vlastního kapitálu na konci roku a E_{t-1} je stav vlastního kapitálu na počátku roku. V případě, že banka vykazuje data čtvrtletně nebo měsíčně, průměrný vlastní kapitál se vypočítají jako vážený průměr za toto období.

Rozklad ROE

Smyslem rozkladu je zjistit jak působí dílčí ukazatele na vrcholový ukazatel. Ten můžeme rozložit a získat větší vypovídací schopnost o jednotlivých složkách rozkladu. Banka tak může odhalit oblasti, ve kterých má slabiny, a následně pracovat na jejich odstranění. „Dokonalé porozumění vztahům mezi klíčovými ukazateli je nutnou podmínkou efektivního řízení ziskovosti banky.“²⁵ Rozklad ROE vyjádříme:

$$ROE = \frac{EAT}{E} = \frac{EAT}{EBT} \cdot \frac{EBT}{EBIT} \cdot \frac{EBIT}{T} \cdot \frac{T}{A} \cdot \frac{A}{E}, \quad (3.8)$$

kde EAT je čistý zisk, EBT je zisk před zdaněním, EBIT je zisk před úroky a zdaněním, T jsou tržby, A jsou aktiva a E je vlastní kapitál, $\frac{EAT}{EBT}$ představuje daňovou redukci, $\frac{EBT}{EBIT}$ úrokovou redukci zisku, $\frac{EBIT}{T}$ provozní rentabilitu, $\frac{T}{A}$ obrat aktiv a $\frac{A}{E}$ je finanční páka.

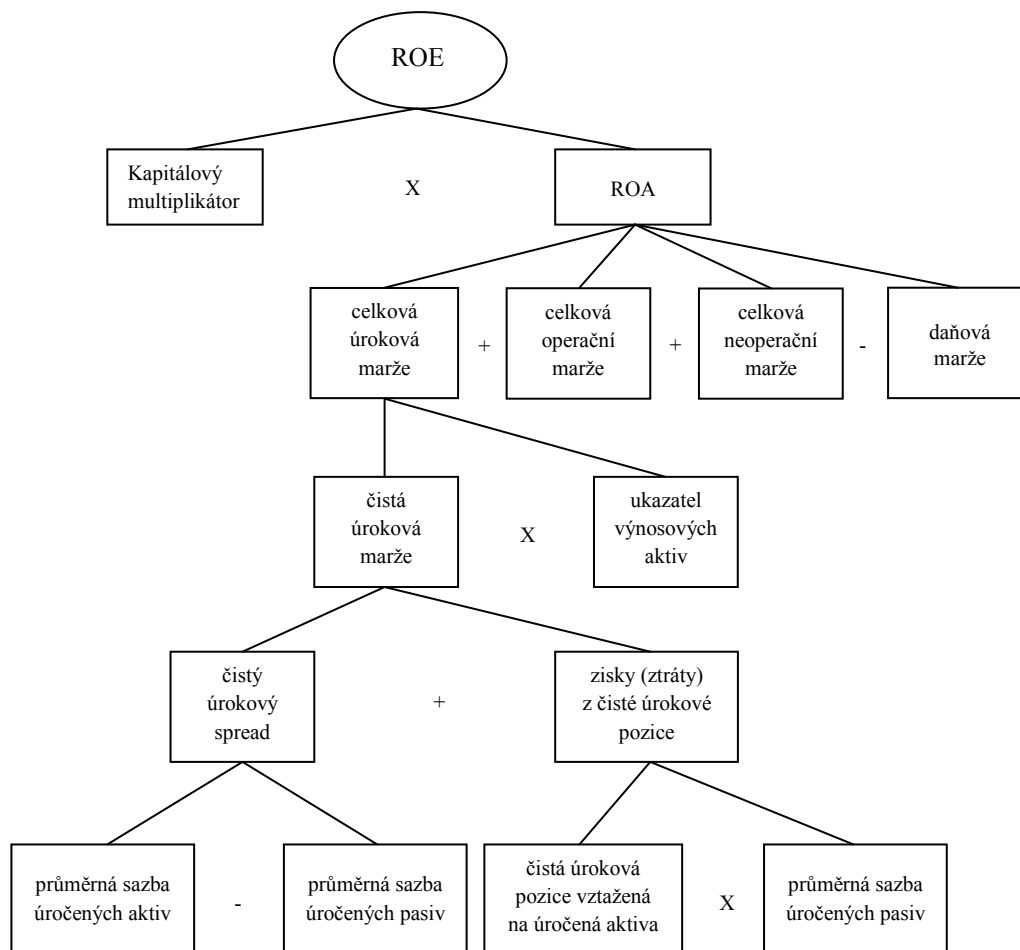
---

²⁵ ZIEGLER, Kamil, a kol. *Finanční řízení bank*. 2. vydání. Praha: Bankovní institut, a.s., 2006. 341 s. ISBN:80-7265-094-7, str. 8

Dekompozice zisku

Dekompozice zisku umožňuje detailnější analýzu výkonnosti banky a tím i dopad na hospodářský výsledek banky. Dekompozice zisku je zachycena v následujícím Obr. 2.1.

Obr. 2.1: Dekompozice zisku

Zdroj: ZIEGLER, Kamil, a kol. *Finanční řízení bank*. 2. vydání. Praha: Bankovní institut, a.s., 2006. 341 s. ISBN:80-7265-094-7, str. 8.

Vysvětlení jednotlivých ukazatelů pyramidového rozkladu

Rentabilita aktiv, lze vyjádřit jako poměr čistého zisku po zdanění a průměrných celkových aktiv.

Kapitálový multiplikátor nám říká, kolik korun aktiv připadá na jednu korunu kapitálu banky. Lze jej vyjádřit jako poměr průměrných celkových aktiv a průměrného celkového kapitálu.

Celková úroková marže se vypočítá jako rozdíl celkových úrokových výnosů a celkových úrokových nákladů děleno průměrnou výší celkových aktiv.

Celková operační marže se vypočítá jako rozdíl operačních výnosů a operačních nákladů děleno průměrnou výší celkových aktiv. Tento ukazatel udává: „*jak efektivně dokáže organizace přijatými poplatky pokrýt zaplacené poplatky a ostatní administrativní náklady.*“²⁶

Celková neoperační marže se vypočítá jako rozdíl neoperačních výnosů a neoperačních nákladů děleno průměrnou výší celkových aktiv. Do neoperačních příjmů zahrnujeme například příjmy z držení akcií.

Daňová marže se vypočítá jako podíl placené daně z příjmu a průměrných celkových aktiv.

Čistá úroková marže se vypočítá jako rozdíl celkových úrokových výnosů a celkových úrokových nákladů děleno průměrnou výší úročených aktiv. Do vzorce zahrnujeme pouze úročená aktiva. Banka všechny aktiva neúročí, jako například pokladní hotovost.

Ukazatel výnosových aktiv lze vyjádřit jako podíl průměrných úročených aktiv a průměrných celkových aktiv. Tento ukazatel nám říká, jak velkou část aktiv tvoří aktiva úročená.

Čisté úrokové rozpětí (spread) se vypočítá jako rozdíl průměrné sazby úročených aktiv a průměrné sazby úročených pasiv.

Zisky (ztráty) z čisté úrokové pozice lze vyjádřit jako součin čisté úrokové pozice vztažená na úročená aktiva a úrokové náklady úročených pasiv. Ukazatel vypovídá o dopadu rozdílné velikosti úročených aktiv a úročených pasiv. Rozdíl mezi nimi by měl být co největší.

Průměrná sazba úročených aktiv se vypočítá jako podíl celkových úrokových výnosů a průměrných úročených aktiv.

Průměrná sazba úročených pasiv se vypočítá jako podíl celkových úrokových nákladů a průměrných úročených pasiv.

Čistá úroková pozice vztažená na úročená aktiva se vypočítá jako rozdíl celkových úročených aktiv a celkových úročených pasiv děleno celkovými úročenými aktivy. Tento ukazatel vypovídá o tom jak je banka zisková. Čím je ukazatel vyšší, tím je banka ziskovější.

3.1.2 Ukazatele bankovní likvidity

Ukazatele bankovní likvidity jsou ukazatele, které vyjadřují platební schopnost banky. Vypovídají o struktuře aktiv a pasiv ale z hlediska jejich likvidity.

---

²⁶ ZIEGLER, Kamil, a kol. Finanční řízení bank. 2. vydání. Praha: Bankovní institut, a.s., 2006. 341 s. ISBN:80-7265-094-7, str. 9

Banka musí držet ve svém majetku aktiva, které může použít na úhradu závazků. Tyto aktiva se nazývají likvidní aktiva. Zahrnuje se do nich pokladní hotovost, vklady u centrální banky (povinné a dobrovolné minimální rezervy), netermínované vklady nebo likvidní cenné papíry.

Ukazatel okamžité likvidity

Ukazatel okamžité likvidity (L_o) může mít špatnou vypovídací schopnost kvůli vkladové sedlině, ta ovlivňuje objem okamžitě splatných závazků. Ukazatel okamžité likvidity vyjádříme takto:

$$L_o = \frac{vLA}{osZ} \cdot 100, \quad (3.9)$$

kde jsou vLA vysoce likvidní aktiva a osZ jsou okamžitě splatné závazky. Mezi vysoce likvidní aktiva zahrnujeme: „*pokladní hotovost, vklady u centrální banky tvořené povinnými minimálními rezervami a dobrovolnými rezervami, netermínované vklady u jiných bank (nostro účty). Jde tedy o finanční prostředky, které má obchodní banka okamžitě k dispozici.*“²⁷ Okamžitě splatné závazky jsou netermínované primární vklady klientů, případně okamžitě splatné závazky k jiným bankám.

Ukazatel běžné likvidity

Ukazatel běžné likvidity (L_b) „*vyjadřuje, do jaké míry existuje rovnováha mezi likvidními aktivy a krátkodobými závazky bank.*“²⁸ Ukazatel běžné likvidity vyjádříme takto:

$$L_b = \frac{lA}{kZ} \cdot 100, \quad (3.10)$$

kde lA jsou likvidní aktiva a kZ jsou krátkodobé závazky.

Do likvidních aktiv zahrnujeme vysoce likvidní cenné papíry nebo dluhopisy.

---

²⁷ KAŠPAROVSKÁ, Vlasta, a kol. *Řízení obchodních bank: vybrané kapitoly*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2006. 339 s. ISBN 80-7179-381-7, str. 29

²⁸ KAŠPAROVSKÁ, Vlasta, a kol. *Řízení obchodních bank: vybrané kapitoly*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2006. 339 s. ISBN 80-7179-381-7, str. 29

Basel III obsahuje dva nové ukazatele: Net stable funding ratio (NSFR) a Liquidity Coverage Ratio (LCR).

Byly zavedeny díky tomu, že banky nebyly schopny čelit šokům na finančních trzích, neměly dostatečnou likviditu. Cílem nových pravidel likvidity je zajistit stabilitu finančního sektoru.

Net stable funding ratio

Net stable funding ratio (NSFR) je ukazatel čistého stabilního financování. Je vyjádřen jako „*poměr dostupných zdrojů stabilního financování k požadovaným zdrojům stabilního financování.*“²⁹

Tento ukazatel se zaměřuje na střednědobé a dlouhodobé riziko likvidity. Jeho cílem je udržet dostatek likvidity k financování svých aktiv a to v časovém horizontu nejméně jednoho roku.

Ukazatel NSFR má zajistit bance dostatečné množství stabilních zdrojů na krytí svých aktiv. To znamená, že banka by neměla krýt dlouhodobé úvěry krátkodobými aktivy.

„*Net stable funding ratio měří dlouhodobou likviditu, poměr stabilních zdrojů k aktivům, které vyžadují stabilní financování.*“³⁰

Ukazatel čistého stabilního financování můžeme vyjádřit takto:

$$NSFR = \frac{odsZ}{opsZ} > 100\%, \quad (3.11)$$

kde *odsZ* je objem dostupných stabilních zdrojů a *opsZ* je objem požadovaných stabilních zdrojů. Za stabilní zdroje považujeme vlastní kapitál a pasiva, u nichž se předpokládá, že budou stabilním zdrojem financování.

Do dostupných stabilních zdrojů (neboli dostupné množství stabilního financování) zahrnujeme: kapitál, prioritní akcie se splatností nejméně jeden rok, závazky se splatností nejméně jeden rok, část vkladů na požádání a termínových vkladů (které mají dobu splatnosti kratší než jeden rok, předpokládá se, že tyto vklady zůstanou uloženy i v době dlouhodobé krizové situace), část mezibankovních zdrojů (které mají dobu splatnosti kratší než jeden rok, předpokládá se, že tyto vklady zůstanou uloženy i v době dlouhodobé krizové situace).

²⁹ FRAIT, Jan. *Změny v regulaci finančního sektoru a jejich možný dopad na dostupnost úvěru pro privátní sektor*. Prezentace ČNB, 2012

³⁰ MYŠKA, Petr. *Aktuální metody řízení rizika likvidity*. Prezentace České spořitelny, 2012

Do požadovaných stabilních zdrojů (neboli požadované množství stabilního financování) zahrnujeme: aktiva, které je možno zpeněžit, za dobu delší než jeden rok.

Liquidity Coverage Ratio

Liquidity Coverage Ratio (LCR) je ukazatel likvidního krytí (krátkodobé likvidity). Je vyjádřen jako „*poměr zásoby kvalitních likvidních aktiv k potenciálnímu čistému odlivu zdrojů po dobu 30 dní.*“³¹ To znamená, že banka by měla být schopna zajistit dostatečnou výši kvalitních likvidních aktiv, které pak v případě potřeby může přeměnit na peněžní prostředky. „*Liquidity Coverage Ratio měří odolnost banky vůči náhlé stresové likvidní situaci.*“³²

Ukazatel Liquidity Coverage Ratio má zajistit bance dostatek vysoce likvidních aktiv. S těmito aktivy by měla vydržet krizovou situaci alespoň měsíc.

Ukazatel likvidního krytí můžeme vyjádřit takto:

$$LCR = \frac{vkLA}{cpVý} \geq 100\%, \quad (3.12)$$

kde *vkLA* jsou vysoce kvalitní likvidní aktiva (taková aktiva, které můžeme okamžitě přeměnit na hotovost a to s žádnou nebo nepatrnou ztrátou) a *cpVý* je celkový čistý peněžní výdaj.

Za vysoce kvalitní likvidní aktiva považujeme likvidní polštář. Celkovým čistým peněžním výdajem je myšlen celkový odtok peněz během 30 dní při těžké krizi.

Likvidní polštář se používá v době, kdy standardní možnosti financování nejsou možné. To znamená, že nejsou k dispozici nebo jsou málo likvidní. Likvidní polštář musí být takový, aby pokryl odtok peněžních prostředků během 30 dní při těžké krizi.

Do likvidního polštáře zahrnujeme dle Basel III:

- Level 1 (musí tvořit min. 60%) - hotovost, vklady u centrální banky nad limit povinných minimálních rezerv, pohledávky (za centrální bankou, státy, nevládní subjekty státního veřejného sektoru, Mezinárodní měnový fond, Banku pro mezinárodní platby)

---

³¹ FRAIT, Jan. *Změny v regulaci finančního sektoru a jejich možný dopad na dostupnost úvěru pro privátní sektor.* Prezentace ČNB, 2012

³² Myška, Petr. *Aktuální metody řízení rizika likvidity.* Prezentace České spořitelny, 2012

- Level 2 (musí tvořit max. 40%) – pohledávky za státy, korporátní dluhopisy, Hypoteční zástavní listy, pohledávky za veřejný sektor.

Mezi vysoce likvidní aktiva jsou Basilejským výborem zahrnována aktiva s těmito kritérii: snadné ohodnocení ceny aktiv, nízká úroveň úvěrového a tržního rizika, kotace aktiva na uznávané burze a jiní.

3.1.3 Ukazatele struktury bilance

„Využití ukazatelů struktury bilance ve finanční analýze je významné jednak v tom, že umožňuje indikovat podnikatelské zaměření banky a tím dosáhnout vyšší objektivity při mezibankovním srovnávání, a dále v tom, že umožňuje zjistit míru koncentrace bankovního portfolia a odhalit tak případné riziko z koncentrace.“³³

Budeme se zabývat dvěma základními ukazateli.

Ukazatel úvěrových pohledávek na celkových aktivech

Ukazatel úvěrových pohledávek na celkových aktivech (S_p) je ukazatel na straně aktiv. Vypovídá o podílu úvěrových pohledávek na celkových aktivech banky. Pohledávky můžeme členit dle času, klienta nebo odvětví. Tento ukazatel je důležitým ukazatelem míry koncentrace bankovního portfolia. Dokáže odhalit případné riziko z koncentrace. Vyjádříme jej takto:

$$S_p = \frac{p_k}{cA} \cdot 100, \quad (3.13)$$

kde jsou p_k pohledávky ke klientům a cA jsou celková aktiva.

Ukazatel zachycující podíl závazků k nebankovním klientům na celkových pasivech

Ukazatel zachycující podíl závazků k nebankovním klientům na celkových pasivech (S_z) je ukazatel na straně pasiv a dá se specifikovat podle charakteru závazků. Závazky můžeme dělit, obdobně jako u pohledávek, podle typu klienta, času nebo odvětví.

³³ KAŠPAROVSKÁ, Vlasta, a kol. *Řízení obchodních bank: vybrané kapitoly*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2006. 339 s. ISBN 80-7179-381-7, str. 29

Tento ukazatel můžeme vyjádřit takto:

$$S_z = \frac{Z_k}{cP} \cdot 100, \quad (3.14)$$

kde jsou Z_k jsou závazky ke klientům a cP jsou celková pasiva.

Loan to deposit

Loan to deposit (LTD) vyjadřuje, jak jsou kryty pohledávky (vůči nefinančním subjektům) vklady od nefinančních subjektů. Pokud je podíl tohoto ukazatele příliš vysoký (například 70%), znamená to, že banka 70% svých depozit použila na poskytnuté úvěry. Před finanční krizí měly úvěrové zahraniční banky LTD vyšší než 100%. Bylo to způsobeno tím, že část úvěrů byla financována úvěry a půjčky od centrální banky a ostatních bank. České banky mají většinou větší převis primárních vkladů nad poskytnutými úvěry (LTD je menší než 100), což jim přispívá ke stabilitě. Loan to deposit lze vyjádřit takto:

$$LTD = \frac{L}{D}, \quad (3.15)$$

kde L jsou úvěry (loans) a D jsou vklady (deposits).

3.1.4 Ukazatele produktivity

Vyjadřují kvalitu manažerského řízení banky. Jak efektivně jsou využívány bankovní zdroje. Důležitý ukazatel konkurenceschopnosti banky.

Ukazatel celkové produktivity

Tímto ukazatelem je obvykle dosažený zisk na bankovního zaměstnance. Ukazatel celkové produktivity vyjádříme takto:

$$P_c = \frac{EBT}{pZam} \cdot 100, \quad (3.16)$$

kde EBT je čistý zisk po zdanění a $pZam$ je průměrný přepočtený počet zaměstnanců.

Tento vzorec můžeme vyjádřit jinak a to s použitím položky aktiv místo čistého zisku po zdanění.

3.1.5 Ukazatele kvality bankovních aktiv

„Vypovídají o rizikovosti bankovního portfolia. Důležitý je jejich vývoj v časové řadě.“³⁴ Tyto ukazatele většinou poměřují objem vytvořených rezerv a opravných položek k úvěrovým pohledávkám. Banka hodnotí pohledávky dle míry jejich dobytnosti a dělí je na standardní, sledované, nestandardní, pochybné a ztrátové. Ukazatel kvality bankovních aktiv vyjádříme takto:

$$K_a = \frac{op\dot{U}}{cuP} \cdot 100, \quad (3.17)$$

kde $op\dot{U}$ jsou opravné položky k úvěrům a cuP jsou celkové úvěrové pohledávky ke klientům.

Risk index

Risk index (RI) vychází z rentability aktiv, která v sobě odráží různá rizika, jako například úrokové riziko, kreditní riziko a jiné. Pomocí tohoto ukazatele je možné měřit úspěšnost řízení aktiv a pasiv. Větší hodnota Risk index vyjadřuje vyšší finanční stabilitu.

Risk index vyjádříme dle vzorce:

$$RI = \frac{[E(ROA) + CAP]}{S_{ROA}}, \quad (3.18)$$

kde $E(ROA)$ je očekávaná výnosnost aktiv, CAP je kapitalizace (podíl vlastního jmění na aktivech, resp. průměrných aktivech) a S_{ROA} je volatilita výnosnosti aktiv (resp. průměrných aktiv).³⁵

Očekávanou rentabilitu aktiv - $E(ROA)$ můžeme spočítat jako:

$$E(ROA) = \frac{ROA}{n}, \quad (3.19)$$

kde ROA představuje rentabilitu aktiv a n znamená počet let.

³⁴ KAŠPAROVSKÁ, Vlasta, a kol. *Řízení obchodních bank: vybrané kapitoly*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2006. 339 s. ISBN 80-7179-381-7, str. 34

³⁵ MEJSTRÍK, M., M. PEČENÁ a P. TEPLÝ. *Základní principy bankovníctví*. 1. vydání. Praha: Karolinum, 2009. 628 s. ISBN 978-80-246-1500-4, str. 150

Kapitálový poměr – CAP můžeme spočítat jako:

$$CAP = \frac{E}{A}, \quad (3.20)$$

kde E je vlastní kapitál a A jsou celková aktiva.

Směrodatnou odchylku - S_{ROA} můžeme spočítat jako:

$$S_{ROA} = \sqrt{\frac{1}{n} \sum_{i=1}^n (ROA_i - \overline{ROA})^2}, \quad (3.21)$$

kde ROA_i představuje rentabilitu v i -tém období, $\overline{ROA}$ vyjadřuje průměrnou výši rentability, kterou můžeme vypočítat jako:

$$\overline{ROA} = \frac{\sum_{i=1}^n ROA_i}{n}, \quad (3.22)$$

kde ROA_i vyjadřuje rentabilitu v i -tém období a n vyjadřuje počet let.

V následující Tab. 3.2, jsou vyjádřeny hodnoty jednotlivých položek ukazatele RI pro silné a slabé banky. Čím vyšší hodnotu má index RI, tím větší stabilitu má banka, a to jak finanční tak ziskovou.

Tab. 3.2: Hodnoty Risk indexu

	Silná banka	Slabá banka
E (ROA)	0,02	-0,02
CAP	0,1	0,03
S_{ROA}	0,001	0,007
RI	120	1,43

Zdroj: MEJSTŘÍK, M., M. PEČENÁ a P. TEPLÝ. Základní principy bankovníctví. 2009. (str. 150)

3.1.6 Ukazatel kapitálové přiměřenosti

„Vyjadřuje vztah mezi skutečnou výší kapitálu banky a jeho požadovanou výší vzhledem k rizikovosti bankovního portfolia.“³⁶ Je stanovena minimální hodnota kapitálové přiměřenosti, kterou musí banky dodržovat. „Princip kapitálové přiměřenosti je tedy založen na změření rizik daného subjektu a stanovení odpovídající minimální úrovně kapitálu. Kapitálovou přiměřenost můžeme definovat jako poměr mezi skutečnou výší kapitálu a ekonomickým kapitálem. Přičemž ekonomickým kapitálem chápeme takovou hodnotu kapitálu, která postačuje ke krytí očekávaných rizik.“³⁷ Ukazatel kapitálové přiměřenosti vyjádříme takto:

$$k_p = \frac{E}{EpA + EpB} \cdot 0,08 \geq 0,08, \quad (3.23)$$

kde E je kapitál, EpA je kapitálový požadavek A, a EpB je kapitálový požadavek B.

Do hodnoty kapitál se zahrnuje určitý kapitál banky, který je pro účely výpočtu nejvhodnější.

Kapitálový požadavek A je „roven kapitálovému požadavku k úvěrovému riziku bankovního portfolia.“³⁸

Kapitálový požadavek B je roven součtu určitých kapitálových požadavků.

3.2 Indikátory kreditního rizika

Indikátory kreditního rizika se používají pro komplexní hodnocení bank. Tato oblast je nejvíce sledovaná po finanční krizi.

Nejpoužívanější indikátory kreditního rizika jsou: non performing loans ratio, provisioning rate, a coverage ratio.

Non performing loans ratio

Non performing loans ratio (NPL) je ukazatel, který vyjadřuje míru úvěrů v selhání „špatných úvěrů“.

³⁶ KAŠPAROVSKÁ, Vlasta, a kol. *Řízení obchodních bank: vybrané kapitoly*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2006. 339 s. ISBN 80-7179-381-7, str. 34

³⁷ http://is.muni.cz/th/100667/esf_m/DP_verze_final_IS.pdf

³⁸ KAŠPAROVSKÁ, Vlasta, a kol. *Řízení obchodních bank: vybrané kapitoly*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2006. 339 s. ISBN 80-7179-381-7, str. 46

Ukazatel NPL můžeme vyjádřit jako:

$$NPLs_t = \frac{\sum BL_t}{\sum L_t}, \quad (3.24)$$

kde BL_t vyjadřuje výši úvěrů v selhání k určitému časovému období a L_t je výše hrubých úvěrů (pohledávek) k určitému časovému okamžiku.

Za špatné úvěry považujeme úvěry, které jsou po splatnosti 90 dní. Nebo ty, které ještě nejsou po splatnosti 90 dní, ale je předpoklad, že budou do této kategorie zahrnuty.

Provisioning rate

Provisioning rate (PR) vyjadřuje míru znehodnocení úvěrového portfolia neboli nákladovost špatných úvěrů ve sledovaném období. Vyjadřuje také riziko vyplývající z možného neuhrazení pohledávky. Ukazatel PR můžeme vyjádřit jako poměr mezi nově vytvořenými opravnými položkami na dočasné snížení hodnoty majetku a hrubým úvěrům.

Ukazatel PR můžeme vyjádřit jako:

$$PR = \frac{IL}{AL}, \quad (3.25)$$

kde IL vyjadřuje ztráty ze znehodnocení za určité období a AL vyjadřuje průměrnou výši hrubých úvěrů ve sledovaném období.

„Ztráty ze znehodnocení představují rozdíl mezi tvorbou opravných položek (náklad), které musí banky vytvářet při snížení hodnoty pohledávek (úvěrů) a rozpouštěním opravných položek (výnosů) při zpětném zvýšení hodnoty pohledávek (úvěrů).“³⁹

Coverage ratio

Coverage ratio (CR) vyjadřuje schopnost banky krýt špatné úvěry. Tento ukazatel můžeme vyjádřit jako:

$$CR_t = \frac{OP_t}{NPL_t}, \quad (3.26)$$

---

³⁹ http://www.ekf.vsb.cz/miranda2/export/sites-root/ekf/konference/cs/okruhy/rmftr/prispevky/dokumenty/Novotny.Josef_2.pdf

kde OP_t vyjadřuje výši opravných položek k určitému časovému období a NPL_t představuje úvěry v selhání. Opravné položky může vypočítat jako:

$$OP_t = LB_t - LN_t, \quad (3.27)$$

kde LB_t je brutto výše úvěrů (pohledávek) k určitému časovému období a LN_t je netto výše úvěrů k určitému časovému období.

4. Analýza a zhodnocení vybraných bank

V této kapitole bude provedeno zhodnocení šesti vybraných bank, z toho budou tři české a tři slovenské. Nejdříve budou představeny srovnávané banky. Hlavní část kapitoly bude věnovaná hodnocení bank pomocí vybraných ukazatelů bankovní rentability, bankovní likvidity, struktury bilance, produktivity a indikátorů kreditního rizika. Tyto zmíněné ukazatele byly popsány ve 3. kapitole. V závěru kapitoly bude provedeno zhodnocení.

4.1 Charakteristika vybraných bank

V kapitole jsou stručně charakterizovány vybrané české a slovenské banky. U každé banky je stručná charakteristika a základní hodnoty potřebné pro hodnocení bank. Banky byly vybrány dle velikosti na trhu.

Česká spořitelna, a. s.

Její kořeny spadají až do roku 1825, kdy začala svou činnost Spořitelna česká. Od roku 2000 je Česká spořitelna členem Erste Group. Podle počtu klientů je největší tuzemskou bankou.

V roce 1819 byla Erste Group založena jako „první rakouská spořitelna“. Je jedním z největších evropských poskytovatelů finančních služeb.

Nejdůležitější údaje České spořitelny jsou zachyceny v následující Tab. 4.1.

Tab. 4.1 Klíčové ukazatele České spořitelny (v mil. Kč k 31. 12. daného roku)

Ukazatel / rok	2007	2008	2009	2010	2011
Aktiva celkem	814125	862230	855137	881629	892598
Pohledávky ke klientům	418415	461424	469192	459975	483552
Závazky ke klientům	588526	642504	643420	661074	658016
Vlastní kapitál	57209	65369	63460	70947	79836
Provozní výnosy	36724	42712	45894	45421	44073
Provozní náklady	18349	19541	19269	18677	18424
Zisk před zdaněním (EBT)	15589	18580	15178	14659	17070
Zisk za účetní období (EAT)	12376	15771	11816	12048	13505

Zdroj: Výroční zprávy České spořitelny

Československá obchodní banka, a. s.

Československá obchodní banka, a.s. působí na českém trhu jako univerzální banka. V roce 1964 byla založena státem za účelem poskytování služeb v těchto oblastech: financování zahraničního obchodu a volnoměnové operace.

Majoritním vlastníkem ČSOB se stala belgická KBC Bank po privatizaci v roce 1999. V roce 2007 se stala KBC Bank jediným akcionářem ČSOB.⁴⁰

Skupina KBC je banko-pojišťovací skupina, je jedna z největších evropských bank, která působí na evropských, amerických i asijských trzích.

Od 1. ledna 2008 začala fungovat ČSOB ve Slovenské republice jako samostatný subjekt. Proto tedy v předchozím roce, byly zahrnuty údaje obou bank společně.

Nejdůležitější údaje Československé obchodní banky jsou zachyceny v následující Tab. 4.2.

Tab. 4.2 Klíčové ukazatele Československé obchodní banky (v mil. Kč k 31. 12. daného roku)

Ukazatel / rok	2007	2008	2009	2010	2011
Aktiva celkem	925424	824485	858972	885055	936593
Pohledávky ke klientům	411129	410377	395119	399116	448501
Závazky ke klientům	561961	525200	573147	596076	611569
Vlastní kapitál celkem	57201	56844	69851	65840	61183
Provozní výnosy	32090	19175	40684	33049	32759
Provozní náklady	16965	15014	14659	14551	14872
Zisk před zdaněním (EBT)	13867	374	19876	15338	12970
Zisk za účetní období (EAT)	10874	1094	17417	13562	11206

Zdroj: Výroční zprávy Československé obchodní banky

Komerční banka, a. s.

V roce 1990 byla založena jako státní instituce. O dva roky později se stala akciovou společností. Její akcie jsou kótovány na RM-systému i Burze cenných papírů Praha nebo na Burze cenných papírů v Londýně.

Komerční banka je mateřskou společností Skupiny KB a je součástí mezinárodní finanční skupiny Sociétés Générale. Je univerzální banka, která nabízí služby v oblasti retailového, podnikového a investičního bankovníctví. V roce 2010 se česká Komerční banka

⁴⁰ <http://www.csob.cz/cz/Csob/O-CSOB/Profil-CSOB/Stranky/default.aspx>

spojila se slovenskou Komerční bankou. Sloučily se do jedné společnosti, tj. Komerční banka, která pokračuje v aktivitách na Slovensku prostřednictvím své pobočky.

Société Générale je důležitá evropská skupina, která poskytuje finanční služby. Od roku 2001 je vlastníkem Komerční banky s podílem 60 %.⁴¹

Nejdůležitější údaje Komerční banky jsou zachyceny v následující Tab. 4.3.

Tab. 4.3 Klíčové ukazatele Komerční banky (v mil. Kč k 31. 12. daného roku)

Ukazatel / rok	2007	2008	2009	2010	2011
Aktiva celkem	661819	699044	695036	698014	754810
Pohledávky ke klientům	304521	364040	372303	384593	434386
Závazky ke klientům	540756	554570	551809	538051	560701
Vlastní kapitál celkem	50654	62974	68753	76078	81850
Provozní výnosy	29665	33714	33041	32662	32764
Provozní náklady	13558	14507	14028	12942	13489
Zisk před zdaněním (EBT)	14328	16257	13549	16075	11456
Zisk za účetní období (EAT)	11225	13233	11094	13410	9718

Zdroj: Výroční zprávy Komerční banky

Slovenská spořitelna, a. s.

Slovenská spořitelna je banka s nejdelší tradicí na Slovensku, která sahá až do 19. století. Od roku 1969 působila jako Slovenská státní spořitelna. Změny nastaly po roce 1989, kdy se přejmenovala na Slovenskou spořitelnu, získala jednotnou bankovní licenci a rozšířila své služby. V roce 1994 se transformovala na akciovou společnost. V roce 2001 se banka stala členem skupiny Erste Bank.

V současné době je to největší komerční banka na Slovensku.

Nejdůležitější údaje Slovenské spořitelny jsou zachyceny v následující Tab. 4.4.

⁴¹ <http://kb.cz/cs/o-bance/o-nas/zakladni-informace.shtml>

Tab. 4.4 Klíčové ukazatele Slovenské spořitelny (v tis. Eur k 31. 12. daného roku)

Ukazatel / rok	2007	2008	2009	2010	2011
Aktiva celkem	10088063	12556662	11485475	11027869	11348906
Pohledávky ke klientům	5204010	5711379	6050148	6074859	6697442
Závazky ke klientům	7634469	8563102	7801796	8158459	8033726
Vlastní kapitál	732490	801865	781522	929310	1038970
Provozní výnosy	488117	565824	529450	567107	588524
Provozní náklady	286895	299841	317649	249216	274356
Zisk před zdaněním (EBT)	154086	176924	51362	188136	241994
Zisk za účetní období (EAT)	138319	142170	30505	15122	194893

Zdroj: Výroční zprávy Slovenské spořitelny

Tatra banka, a. s.

Vznikla v roce 1990 jako první soukromá banka na Slovensku. Svou činnost začala v roce 1991 a nějakou dobu sloužila jako centrální banka Slovenska.

Tatara banka založila správcovskou společnost Tatra Asset Management (TAM) jako svou 100 % dceřinou společnost. Prostřednictvím ní začala zprostředkovávat obchody s cennými papíry na zahraničních kapitálových trzích. Tatra banka byla hlavním iniciátorem při zakládání systému tvůrců trhu na státní dluhopisy na Burze cenných papírů v Bratislavě.⁴²

Nejdůležitější údaje Tatra banky jsou zachyceny v následující Tab. 4.5.

Tab. 4.5 Klíčové ukazatele Tatra banky (v tis. Eur k 31. 12. daného roku)

Ukazatel / rok	2007	2008	2009	2010	2011
Aktiva celkem	8398578	10551053	9013941	8762114	9160811
Úvěry a pohledávky	4564717	5655254	5320291	5565929	6169142
Závazky ke klientům	6167164	7455054	6716322	6801644	6932867
Vlastní kapitál	591800	662723	808233	849450	1051527
Provozní výnosy	406985	470430	382206	397231	432316
Provozní náklady	233146	261399	226145	231201	241086
Zisk před zdaněním (EBT)	146702	165967	121822	124067	174655
Zisk za účetní období (EAT)	114539	131308	94884	94165	139084

Zdroj: Výroční zprávy Tatra banky

⁴²<http://www.tatrabanka.sk/sk/o-banke/o-tatra-banke/#tatra-banka>

Všeobecná úvěrová banka, a.s.

Vznikla v roce 1990 rozdělením Státní banky Československé na centrální banku a obchodní banky, tj. Všeobecnou úvěrovou banku Bratislava a Komerční banku Praha. V roce 1992 byla přetransformována ze státního peněžního ústavu na akciovou společnost.

Od roku 2001 je majoritním vlastníkem italská skupina Intel Sanpaolo.

Intesa Sanpaolo je bankovní skupina, která působí po celém světě a je velmi významná v eurozóně.

Nejdůležitější údaje Všeobecné úvěrové banky jsou zachyceny v následující Tab. 4.6.

Tab. 4.6 Klíčové ukazatele Všeobecné úvěrové banky (v tis. Eur k 31. 12. daného roku)

Ukazatel / rok	2007	2008	2009	2010	2011
Aktiva celkem	9445894	11232357	9852397	10758949	11131298
Úvěry a pohledávky	4315873	5667762	5863647	6437675	7266546
Závazky ke klientům	6813981	8129722	6609926	7265367	7487408
Vlastní kapitál	730465	838777	986394	1043758	1115258
Provozní výnosy	428036	500929	481183	492707	525893
Provozní náklady	325566	247925	228124	227671	236269
Zisk před zdaněním (EBT)	173106	207064	160528	189137	222539
Zisk za účetní období (EAT)	135000	168492	141671	150323	176903

Zdroj: Výroční zprávy Všeobecné úvěrové banky

4.2 Hodnocení bank dle ukazatelů bankovní rentability

V rámci ukazatelů bankovní rentability budou použity tyto ukazatele: rentabilita aktiv, průměrná rentabilita aktiv, rentabilita vlastního kapitálu a rentabilita průměrného vlastního kapitálu. Ukazatele rentability aktiv jsou nejpoužívanější ukazatele z finanční analýzy.

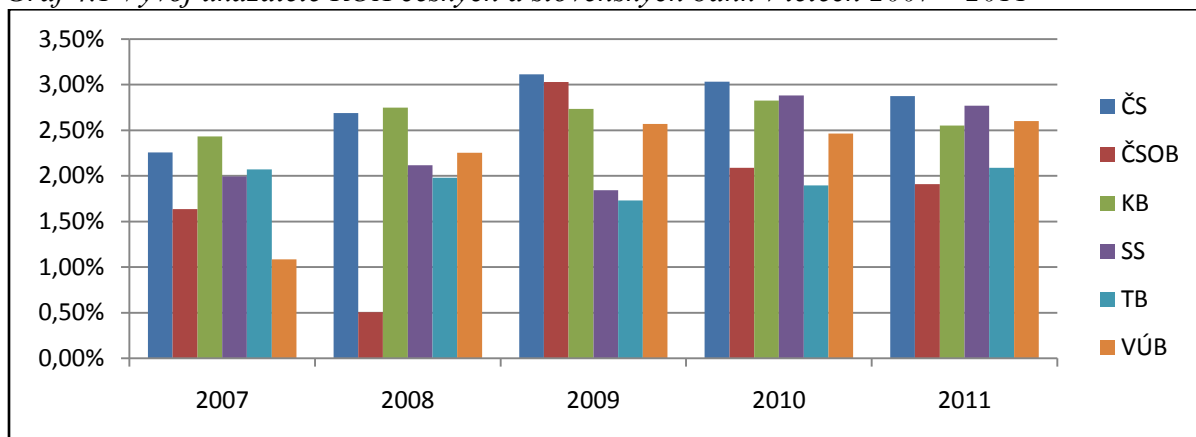
4.2.1 Rentabilita aktiv

Rentabilita aktiv je vypočítána dle (3.1). Výsledky českých a slovenských bank jsou zachyceny v Tab. 4.7 a v Grafu 4.1.

Tab. 4.7 Vývoj ukazatele ROA českých a slovenských bank v letech 2007 – 2011 (údaje jsou uvedeny v %)

ROA	2007	2008	2009	2010	2011
ČS	2,26	2,69	3,11	3,03	2,87
ČSOB	1,63	0,50	3,03	2,09	1,91
KB	2,43	2,75	2,74	2,83	2,55
SS	1,99	2,12	1,84	2,88	2,77
TB	2,07	1,98	1,73	1,89	2,09
VÚB	1,08	2,25	2,57	2,46	2,60

Graf 4.1 Vývoj ukazatele ROA českých a slovenských bank v letech 2007 – 2011

Ukazatel ROA u většiny českých bank měl tendenci růstu do roku 2009. Po tomto roce začal být patrný klesající vývoj. U vybraných českých bank se ukazatel ROA pohyboval v rozmezí 0,5 – 3,11 %. V roce 2008 výrazně klesla hodnota ROA u ČSOB. Důsledkem byly velmi nízké provozní výnosy oproti ostatním rokům a to téměř o polovinu. Tedy z 32 090 mil. Kč na 19 175 mil. Kč, tj. o 37%. Tato situace byla způsobena přeceněním držených finančních instrumentů, což představovalo náklady 11 mld. Kč. V následujícím roce banka dosáhla velmi vysokého zisku. Česká spořitelna vykazovala tendence růstu od 2,26 % v roce 2007 až po 3,11 % v roce 2009. Poté následoval mírný pokles ROA na 2,87 % v roce 2011, příčinou byl nižší pokles provozních výnosů. Komerční banka udržovala přibližně ve stejném rozmezí ukazatel ROA, tedy 2,43 – 2,83 %. V roce 2011 došlo k poklesu na 2,55 % z důvodu růstu aktiv.

U vybraných slovenských bank za sledované období je patrný kolísavý vývoj. Rentabilita aktiv slovenských bank se pohybuje v rozmezí 1,08 – 2,88 %. Rok 2009 byl velmi důležitý pro slovenské banky, byl to první rok s novou měnou, eurem. V tomto zmíněném roce byl výrazný ekonomický pokles. Slovenské spořitelně a Tatra bance přinesla nová měna určitý výpadek příjmů z důvodu nižších měnových operací, nižších poplatků za transakce

v rámci Evropského hospodářského prostoru. Rok 2007 byl pro Všeobecnou úvěrovou banku ve znamení nízkého provozního zisku, tj. jen 102 247 tis. Eur. Rok následující byl provozní zisk dvakrát větší, tedy 253 004 tis. Eur. Tento velký rozdíl měly za následek zvyšující se provozní výnosy a klesající náklady. VÚB od roku 2008 - 2011 udržovala provozní náklady na relativně na stejné výši, avšak provozní výnosy a aktiva stoupaly.

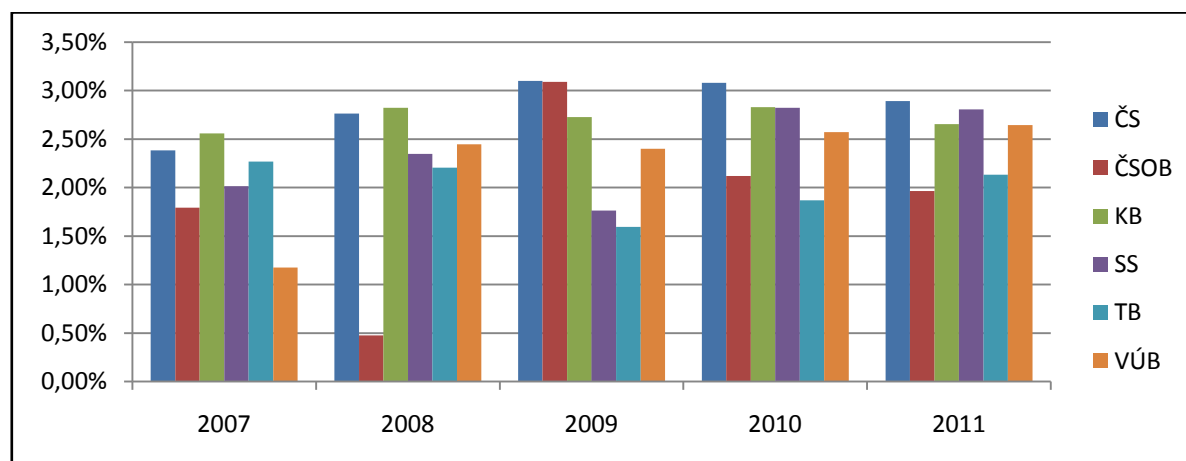
4.2.2 Rentabilita průměrných aktiv

Rentabilita průměrných aktiv je vypočítána dle (3.3). Výsledky českých a slovenských bank jsou zachyceny v Tab. 4.8 a v Grafu 4.2.

Tab. 4.8 Vývoj ukazatele ROAA českých a slovenských bank v letech 2007 – 2011 (údaje jsou uvedeny v %)

ROAA	2007	2008	2009	2010	2011
ČS	2,38	2,76	3,10	3,08	2,89
ČSOB	1,79	0,48	3,09	2,12	1,96
KB	2,56	2,82	2,73	2,83	2,65
SS	2,01	2,35	1,76	2,82	2,81
TB	2,27	2,21	1,60	1,87	2,13
VÚB	1,17	2,45	2,40	2,57	2,65

Graf 4.2 Vývoj ukazatele ROAA českých a slovenských bank v letech 2007 – 2011

Hodnoty ukazatele ROAA jsou velmi podobné výsledkům ukazatele ROA. Nejnížší hodnota 0,48 % se objevuje v roce 2008 u ČSOB. Je to způsobeno snížením hodnoty EBIT. Následující rok se hodnota ukazatele ROAA vyhoupla na 3,09 % v důsledku rekordního zvýšení hodnoty EBIT. Nejvyšší hodnoty 3,10 % dosáhla Česká spořitelna v roce 2009,

z důvodu zvýšení provozních výnosů a průměrných aktiv. Výsledné hodnoty ROAA se liší jen v setinách od hodnot ukazatele ROA.

I v případě slovenských bank je ukazatel ROAA velmi podobný ukazateli ROA. Je zde patrné snížení provozního zisku v roce 2009, jehož příčinou jsou změny na finančních trzích a přechod na společnou evropskou měnu. Slovenské banky nezaznamenaly rekordní pokles ROAA tak jako tomu bylo u ČSOB v roce 2008. Nejnižší hodnota byla zaznamenána v roce 2007 u VÚB, tj. 1,17 %.

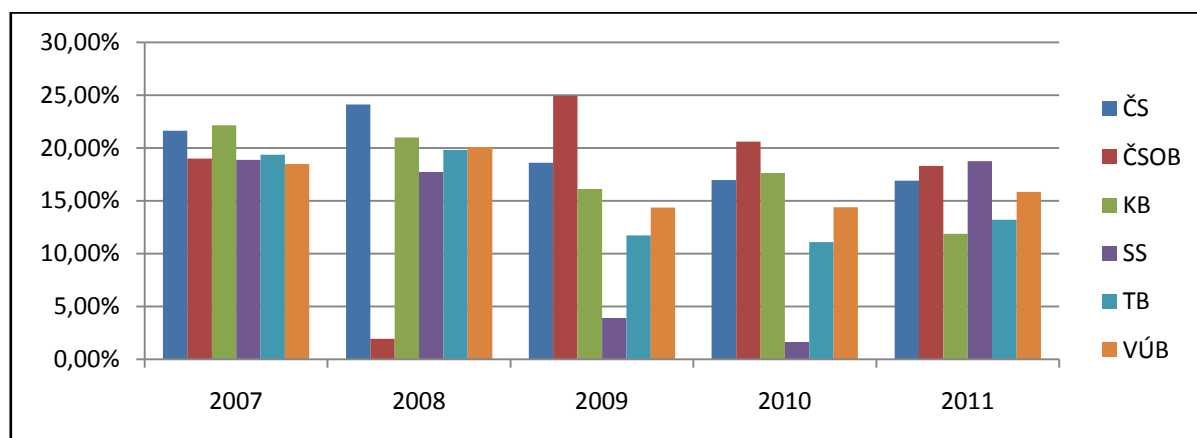
4.2.3 Rentabilita vlastního kapitálu

Rentabilita vlastního kapitálu je vypočítána dle (3.5). Výsledky českých a slovenských bank jsou zachyceny v Tab. 4.9 a v Grafu 4.3.

Obr. 4.9 Vývoj ukazatele ROE českých a slovenských bank v letech 2007 – 2011 (údaje jsou uvedeny v %)

ROE	2007	2008	2009	2010	2011
ČS	21,63	24,13	18,62	16,98	16,92
ČSOB	19,01	1,92	24,93	20,60	18,32
KB	22,16	21,01	16,14	17,63	11,87
SS	18,88	17,73	3,90	1,63	18,76
TB	19,35	19,81	11,74	11,09	13,23
VÚB	18,48	20,09	14,36	14,40	15,86

Graf 4.3 Vývoj ukazatele ROE českých a slovenských bank v letech 2007 – 2011

Trend tohoto ukazatele, až na některé výjimky, je klesající. Z důvodu stále se zvětšujícího vlastního kapitálu.

Vývoj ukazatele ROE u České spořitelny má trend klesající z důvodu zvyšujícího se vlastního kapitálu v průběhu sledovaného období. ČSOB se dostala v roce 2008 do

obrovského poklesu. Čistý zisk byl desetkrát nižší než v předcházejícím roce a to jen 1 094 mil. Kč z původních 10 874 mil. Kč. V roce následujícím byl zaznamenán velký nárůst a to díky zvýšení provozních výnosů, tj. čistého zisku z finančních operací. Komerční banka má kolísavý vývoj čistého zisku. V roce 2011 klesla hodnota ROE z 13 410 mil. Kč na 9 718 mil. Kč. Vlastní kapitál stále rostl, proto trend tohoto ukazatele byl klesající.

Finanční krize se nejvíce podepsala na Slovenské spořitelně, ta měla po roce 2008 obrovský propad v čistém zisku, a to o více jak 100 000 tis. Eur. Přitom v roce 2008 měla svůj historicky největší zisk, tj. 148 170 tis. Eur. V roce 2010 ještě doznávaly důsledky finanční krize a hodnota ROE byla 1,63 %. V roce 2011, díky zvyšujícímu se objemu klientů a nákladové disciplíně, se výrazně zvýšil zisk a hodnota tohoto ukazatele stoupla na 18,76 %. Tatra banka a Všeobecná úvěrová banka se o mnoho lépe vypořádaly s důsledky krize. Jejich pokles čistého zisku nebyl tak obrovský. V případě Tatra banky klesla hodnota ROE během sledovaného období na nejnižší mez v roce 2010 a to na 11,09 %. Následující rok ukazatel ROE pokračoval v růstu na hodnotu 13,23 %, díky zvýšení čistého zisku o více než 45 000 tis. Eur. V případě Všeobecné úvěrové banky došlo v roce 2009 k výraznému poklesu ROE a to téměř o 6 %. V následujících letech banka udržovala stabilní hodnotu ukazatele ROE, a to kolem 15 %. Slovenské banky financovaly přechod na euro z vlastních zdrojů. I to se podepsalo na vývoji ukazatele ROE. Můžeme jen spekulovat, jak by se změna měny projevila u českých bank.

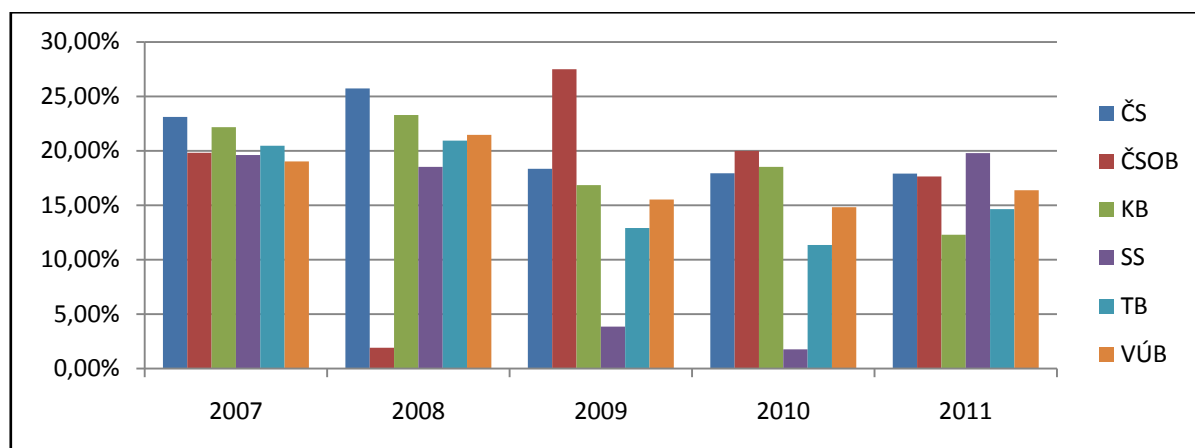
4.2.4 Rentabilita průměrného vlastního kapitálu

Rentabilita průměrného vlastního kapitálu je vypočítána dle (3.6). Výsledky českých a slovenských bank jsou zachyceny v Tab. 4.10 a v Grafu 4.4.

Obr. 4.10 Vývoj ukazatele ROAE českých a slovenských bank v letech 2007 – 2011 (údaje jsou uvedeny v %)

ROAE	2007	2008	2009	2010	2011
ČS	23,12	25,73	18,34	17,93	17,91
ČSOB	19,82	1,92	27,49	19,99	17,64
KB	22,17	23,29	16,84	18,52	12,31
SS	19,63	18,53	3,85	1,77	19,80
TB	20,48	20,93	12,90	11,36	14,63
VÚB	19,02	21,47	15,52	14,81	16,39

Graf 4.4 Vývoj ukazatele ROAE českých a slovenských bank v letech 2007 – 2011

Hodnoty ukazatele ROAE jsou velmi podobné výsledkům ukazatele ROE. Nejnižší hodnota, u českých bank, je 1,92 % v roce 2008 u ČSOB. Je to způsobeno poklesem čistého zisku téměř o 90 %, což byla daň za vypořádání se s problémovými aktivy. Následující rok se hodnota ukazatele ROAE vyhoupla na 27,49 % v důsledku rekordního zvýšení čistého zisku. Výsledné hodnoty ROAE se liší jen v jednotkách procent od hodnot ukazatele ROE. Do roku 2008 u České spořitelny rostl ukazatel ROAE. Následkem zpomalení ekonomiky došlo k poklesu, ale bance se podařilo udržet stabilní vývoj a to v hodnotách kolem 18 % i v následujících letech 2009 – 2011. Komerční banka měla podobný vývoj jako Česká spořitelna, byť o několik procent nižší. V roce 2011 došlo k poklesu tohoto ukazatel na hodnotu 12,31 %.

I v případě slovenských bank je ukazatel ROAE velmi podobný ukazateli ROE. V případě Slovenské spořitelny se projevilo v roce 2009 její zaměření bankovníctví pro občany a malé a střední podniky. Z toho důvodu v roce 2009 zaznamenala velký pokles na hodnotu 3,85 % a v následujícím roce dokonce na hodnotu 1,77 %. Paradoxně z těch samých důvodů zaznamenala v roce 2011 skokový nárůst na 19,8 %. U ostatních dvou slovenských sledovaných bank byl vývoj velmi podobný a dokázaly se s výkyvy růstu hospodářství lépe vypořádat. I v roce 2009 – 2011 udržely hodnoty nad 11%.

4.3 Hodnocení bank dle ukazatelů bankovní likvidity

V rámci ukazatelů bankovní likvidity budou použity ukazatele okamžité a běžné likvidity.

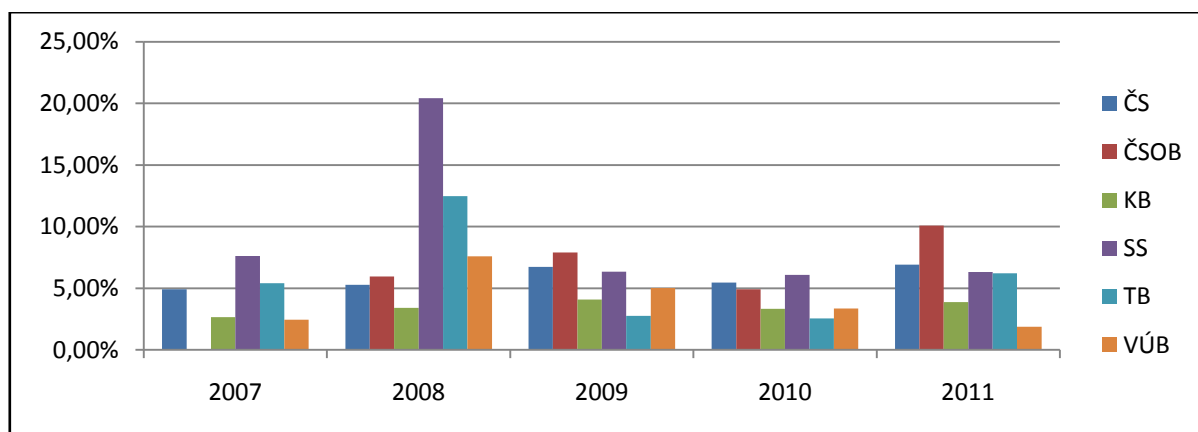
4.3.1 Okamžitá likvidita

Okamžitá likvidita je vypočítána dle (3.9). Výsledky českých a slovenských bank jsou zachyceny v Tab. 4.11 a v Grafu 4.5.

Tab. 4.11 Vývoj ukazatele L_o českých a slovenských bank v letech 2007 – 2011 (údaje jsou uvedeny v %)

Lo	2007	2008	2009	2010	2011
ČS	4,91	5,28	6,74	5,46	6,91
ČSOB	neuvedeno	5,96	7,89	4,92	10,08
KB	2,66	3,41	4,08	3,34	3,88
SS	7,62	20,43	6,35	6,08	6,30
TB	5,41	12,47	2,76	2,55	6,21
VÚB	2,44	7,58	5,03	3,36	1,87

Graf 4.5 Vývoj ukazatele L_o českých a slovenských bank v letech 2007 – 2011

V roce 2007 u ČSOB nebyly uvedeny okamžitě splatné závazky potřebné pro výpočet. V následujících letech se hodnota ukazatele pohybovala v rozmezí 4,92 – 10,08 %. Nárůst v roce 2011 byl způsoben zvýšením pokladní hotovosti a vkladů u ČNB. České spořitelně se podařilo udržet tento ukazatel v rozmezí 4,91 – 6,91 %. Komerční banka má v porovnání s našimi slovenskými sousedy velmi nízké hodnot okamžité likvidity. Tyto hodnoty okamžité likvidity nepřesáhly 4,1 % a neklesly pod 2,66 % ve sledovaném období. Výše jejich vysoce likvidních aktiv je v průměru o polovinu nižší než u ostatních dvou bank,

tedy jen 10 - 17 miliard Kč. Naopak okamžitě splatné závazky má KB ve vysokých hodnotách, které se blíží hodnotě krátkodobých závazků. Okamžitá likvidita se u českých bank pohybuje od 2,66 do 10,08 %.

Okamžitá likvidita u slovenských bank dosahuje vyšších hodnot než u českých bank, tedy 1,87 – 20,43 %. Výkyv v roce 2008 u Slovenské spořitelny způsobilo výrazné zvýšení povinných minimálních rezerv u Národní banky Slovenské. Dále se zde projevil přechod na společnou evropskou měnu a také historický nárůst zdrojů vložených na klientské vkladové a běžné účty o téměř 1 mld. Eur. Rok 2008 byl významný i pro Tatra banku a Všeobecnou úvěrovou banku z důvodu zvýšení vysoce likvidních aktiv. Tento růst se opět projevil v roce 2011 u Tatra banky. Její hodnoty se pohybovaly v rozmezí 2,55 – 12,47 %. Hodnoty Všeobecné úvěrové banky se pohybovaly v rozmezí 1,87 – 7,58 %.

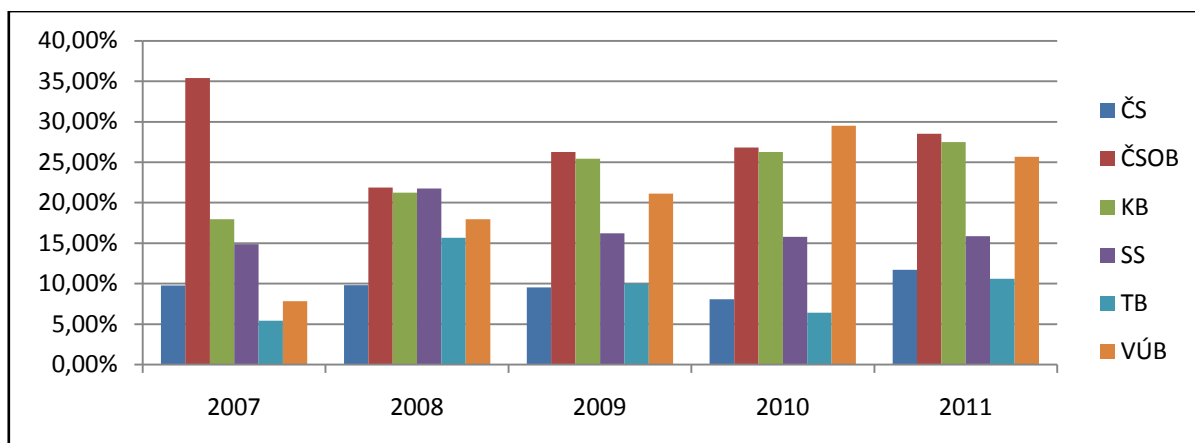
4.3.2 Běžná likvidita

Běžná likvidita je vypočítána dle (3.10). Výsledky českých a slovenských bank jsou zachyceny v Tab. 4.12 a v Grafu 4.6.

Tab. 4.12 Vývoj ukazatele L_b českých a slovenských bank v letech 2007 – 2011 (údaje jsou uvedeny v %)

Lb	2007	2008	2009	2010	2011
ČS	9,76	9,79	9,53	8,09	11,72
ČSOB	35,41	21,87	26,28	26,82	28,52
KB	17,94	21,23	25,42	26,27	27,52
SS	14,89	21,76	16,22	15,80	15,85
TB	5,40	15,68	10,01	6,42	10,62
VÚB	7,84	17,98	21,15	29,50	25,67

Graf 4.6 Vývoj ukazatele L_b českých a slovenských bank v letech 2007 – 2011

Trend ukazatele běžné likvidity u České spořitelny se v průběhu let příliš neměnila a zůstávala v rozmezí 8,09 – 11,72 %. Přesto byla jedna z nejnižších v porovnání s ostatními sledovanými subjekty. V případě ČSOB došlo v roce 2008 k poklesu ukazatele téměř o 14 %. Důvodem tohoto výrazného snížení bylo snížení hodnoty likvidních aktiv o 110 000 mil. Kč a snížení krátkodobých závazků o 50 000 mil. Kč. Komerční bance se dařilo držet tento ukazatel v růstu. Běžná likvidita se pohybovala ve sledovaném období v rozmezí 17,94 – 28,52 %.

U slovenské spořitelny byl tento ukazatel téměř neměnný kolem 15 %, vyjímaje roku 2008, kde hodnota dosáhla 21,76 %. Toto zvýšení bylo v důsledku nárůstu likvidních aktiv na dvojnásobek původní hodnoty na 2 263 726 mil. Kč. Obecně se v roce 2008 projevila důvěra v bankovní sektor při přechodu na euro zvýšením krátkodobých závazků u všech sledovaných bankovních subjektů na Slovensku.

4.4 Hodnocení bank dle ukazatelů struktury bilance

V rámci ukazatelů struktury bilance budou použity ukazatele úvěrových pohledávek na celkových aktivech a podíl závazků k nebankovním klientům na celkových aktivech.

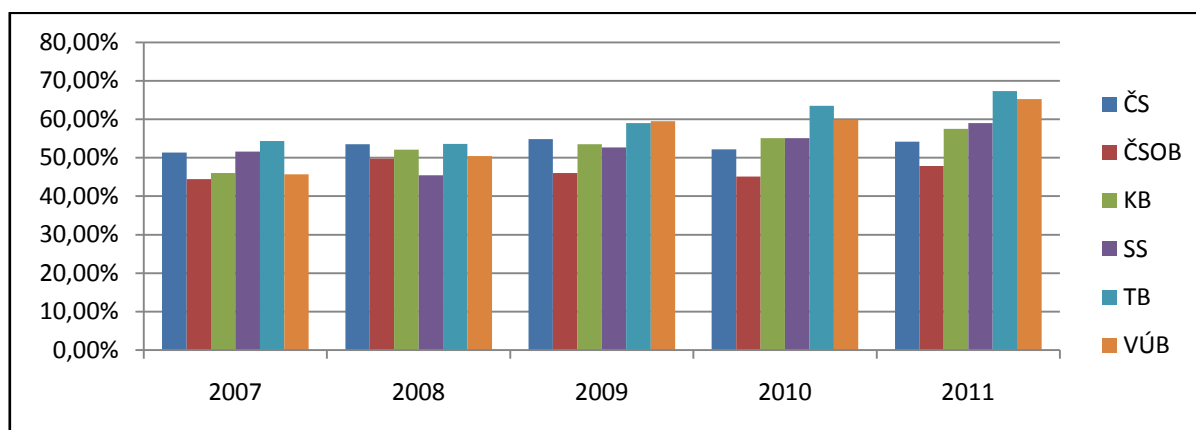
4.4.1 Ukazatel úvěrových pohledávek na celkových aktivech

Ukazatel úvěrových pohledávek na celkových aktivech je vypočítán dle (3.13). Výsledky českých a slovenských bank jsou zachyceny v Tab. 4.13 a v Grafu 4.7.

Tab. 4.13 Vývoj ukazatele S_p českých a slovenských bank v letech 2007 – 2011 (údaje jsou uvedeny v %)

Sp	2007	2008	2009	2010	2011
ČS	51,39	53,52	54,87	52,17	54,17
ČSOB	44,43	49,77	46,00	45,10	47,89
KB	46,01	52,08	53,57	55,10	57,55
SS	51,59	45,48	52,68	55,09	59,01
TB	54,35	53,60	59,02	63,52	67,34
VÚB	45,69	50,46	59,51	59,84	65,28

Graf. 4.7 Vývoj ukazatele S_p českých a slovenských bank v letech 2007 – 2011

Z grafu 4.7 je patrný poměrně stabilní vývoj tohoto ukazatele. Hodnota ukazatele se pohybovala v rozmezí 44,43 – 57,55 %. Ve sledovaném období měla Česká spořitelna mírný nárůst pohledávek, ty vzrostly ze 418 415 mil. Kč až na 483 552 mil. Kč. Zároveň také aktiva rostly v průběhu let z 814 125 mil. Kč na 892 598 mil. Kč. V roce 2007 byla hodnota ukazatele u ČSOB na 44,43 %, v roce následujícím však už vyšší o více než 5 %. Hodnota ukazatele Komerční banky měla trend rostoucí z důvodu průběžně rostoucích pohledávek ke klientům. Hodnoty se pohybovaly v rozmezí 46,01 % - 57,55 %.

Ani v případě slovenských bank u tohoto ukazatele nebyly pozorovány žádné dramatické změny. Byl patrný mírný nárůst. Hodnoty se pohybovaly od 45,48 – 67,34 %. V případě slovenské spořitelny byl v roce 2008 pokles více než 6 % z důvodu nárůstu aktiv na 12 556 662 tis. Eur. Z grafu 4.7 je patrný rostoucí trend v průběhu sledovaných let u Tatra banky a Všeobecné úvěrové banky. Z důvodu vyššího růstu pohledávek ke klientům a pomalejšího růstu aktiv.

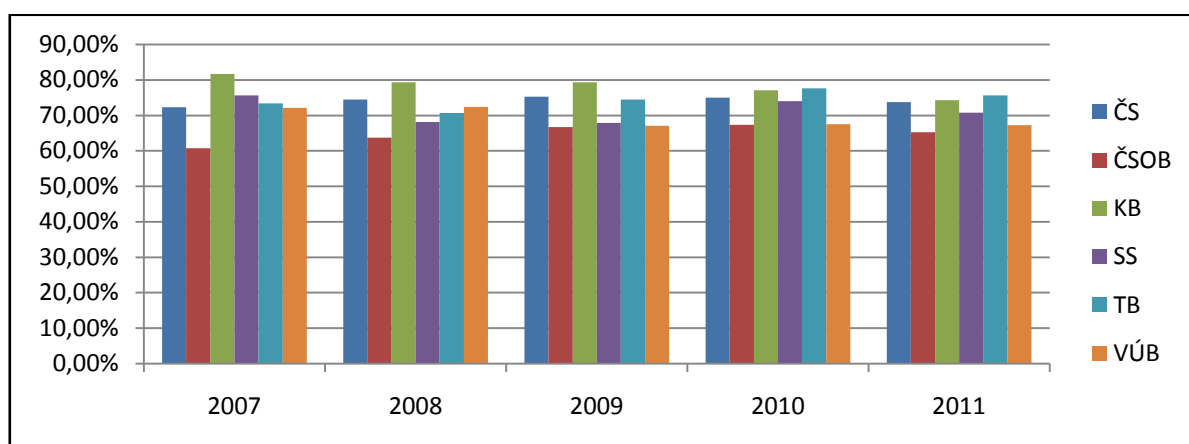
4.4.2 Ukazatel zachycující podíl závazků k nebankovním klientům na celkových pasivech

Ukazatel zachycující podíl závazků k nebankovním klientům na celkových pasivech je vypočítán dle (3.14). Výsledky českých a slovenských bank jsou zachyceny v Tab. 4.14 a v Grafu 4.8.

Tab. 4.14 Vývoj ukazatele S_z českých a slovenských bank v letech 2007 – 2011 (údaje jsou uvedeny v %)

Sz	2007	2008	2009	2010	2011
ČS	72,29	74,52	75,24	74,98	73,72
ČSOB	60,72	63,70	66,72	67,35	65,30
KB	81,71	79,33	79,39	77,08	74,28
SS	75,68	68,20	67,93	73,98	70,79
TB	73,43	70,66	74,51	77,63	75,68
VÚB	72,14	72,38	67,09	67,53	67,26

Graf. 4.8 Vývoj ukazatele S_z českých a slovenských bank v letech 2007 – 2011

V případě tohoto ukazatele jsou v průběhu let u jednotlivých bank hodnoty poměrně stabilní. Avšak znatelné jsou rozdíly mezi jednotlivými bankami. Celkově se tento ukazatel pohyboval v rozmezí 60,7 – 81,7 %. Nejvyšších hodnot dosahovala Komerční banka v roce 2007. V průběhu sledovaného období měla klesající tendenci, kterou zapříčinil růst pasiv. Komerční banka měla v roce 2007 hodnotu ukazatele S_z ve výši 81,71 % a o pět let později klesl na 74,28 %. Česká spořitelna udržovala ukazatel v rozmezí 3 % ve sledovaném období. Za tímto vývojem stál pozvolný růst pasiv, doprovázený růstem závazků ke klientům. Nejvyšší hodnota ukazatele byla v roce 2009 a to 75,24 %. Ukazatel S_z u ČSOB měl tendenci růst až do roku 2010, kde dosáhl hodnoty 67,35 %. Poté mírně klesl na hodnotu 65,3 % z důvodu vyššího nárůstu pasiv a to na 936 593 mil. Kč.

V případě slovenských bank jsou hodnoty podobné napříč spektrem sledovaných bank. Výše hodnot se pohybuje v rozmezí 67 – 77,6 %. Vývoj Slovenské spořitelny do roku 2009 mírně klesal až na hodnotu 67,93 % z původních 75,68 % v roce 2007. Na vývoji tohoto ukazatele měla hlavní podíl změna závazků ke klientům. Hodnoty ukazatele u Tatra banky pozvolna rostla od roku 2008 až do roku 2010, a to z hodnoty 70,66 % na hodnotu 77,63 %.

O rok později banka zaznamenala mírný pokles. VÚB měla mírně odlišný vývoj než ostatní banky. V letech 2008 – 2009 se hodnota ukazatele snížila na 67,09 % z původních 72,38 %. Nadále si udržovala stabilní vývoj přes 67 %.

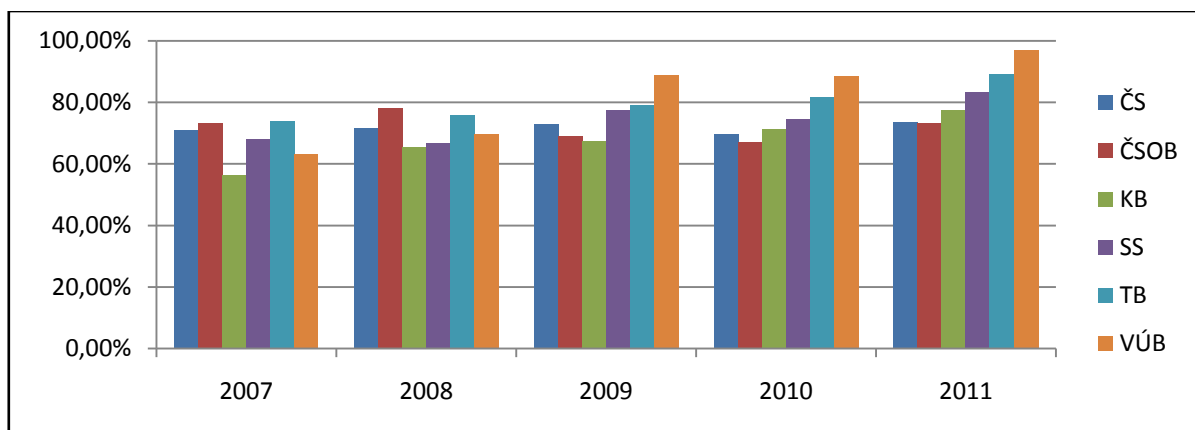
4.4.3 Loan to deposit

Ukazatel zachycující podíl úvěrů k vkladům je vypočítán dle (3.15). Výsledky českých a slovenských bank jsou zachyceny v Tab. 4.15 a v Grafu 4.9.

Tab. 4.15 Vývoj ukazatele LTD českých a slovenských bank v letech 2007 – 2011 (údaje jsou uvedeny v %)

LTD	2007	2008	2009	2010	2011
ČS	71,10	71,82	72,92	69,58	73,49
ČSOB	73,16	78,14	68,94	66,96	73,34
KB	56,31	65,64	67,47	71,48	77,47
SS	68,16	66,70	77,55	74,46	83,37
TB	74,02	75,86	79,21	81,83	88,98
VÚB	63,34	69,72	88,71	88,61	97,05

Graf. 4.9 Vývoj ukazatele LTD českých a slovenských bank v letech 2007 – 2011

U českých bank za sledované období se ukazatel LTD pohyboval v rozmezí 56,3 - 78,1 %. To znamená, že banka neměla mít problém s krytím svých aktiv. Nejstabilnější situace je u České spořitelny. Hodnoty se zde pohybují od 69,58 % do 73,49 %. Naopak zhoršující se tendenci má Komerční banka, ale přesto tyto hodnoty nejsou příliš dramatické. Nejnižší hodnota byla v roce 2007 na 56,31 % a nejvyšší v roce 2011 na 77,47 %. Což je nárůst více než o 20 %. ČSOB se podařilo v letech 2008 – 2011 snížit tento ukazatel ze 78,14 % na 73,34 %.

V případě slovenských bank je ukazatel LTD v rozmezí 63,34 – 97,05 %. Z čehož vyplývá horší odolnost vůči otřesům na finančních trzích. Hodnoty Slovenské spořitelny kolísaly ve sledovaném období v rozmezí 66,70 – 83,37 %. V případě Tatar banky hodnoty ukazatele LTD vykazovaly průběžný nárůst za sledované období, z důvodu růstu pohledávek ke klientům. Tyto pohledávky dosáhly v roce 2011 6 169 142 tis. Eur. Všeobecná úvěrová banka v roce 2011 dosáhla téměř 100 %.

4.5 Hodnocení bank dle ukazatele produktivity

V rámci ukazatelů produktivity bude použit ukazatel celkové produktivity.

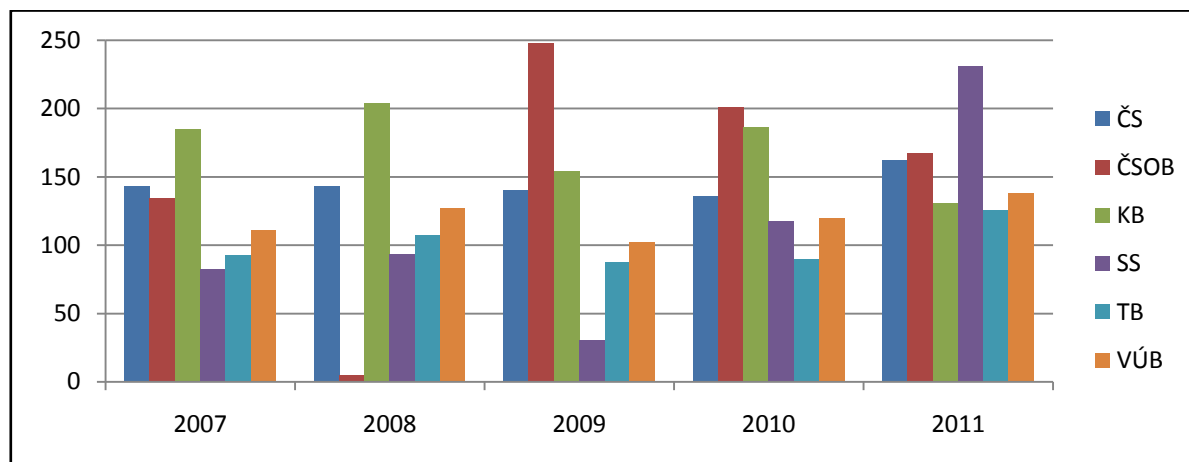
4.5.1 Ukazatel celkové produktivity

Ukazatel celkové produktivity je vypočítán dle (3.16). Výsledky českých a slovenských bank jsou zachyceny v Tab. 4.16 a v Grafu 4.10. Pro přehlednost byly vstupní hodnoty přepočítány na CZK, dle kurzu ČNB platného k 31. 12. 2012.

Tab. 4.16 Vývoj ukazatele P_c českých a slovenských bank v letech 2007 – 2011

P_c	2007	2008	2009	2010	2011
ČS	143	143	140	136	162
ČSOB	134	4	248	201	167
KB	185	204	154	187	131
SS	82	93	30	118	231
TB	92	107	87	89	125
VÚB	110	127	102	120	138

Graf 4.10 Vývoj ukazatele P_c českých a slovenských bank v letech 2007 – 2011

Vývoj ukazatele produktivity u České spořitelny je poměrně stabilní, až v roce 2011 byl zaznamenán růst. A to díky tomu, že počet zaměstnanců se mírně snížil a EBT se zvýšil z původních 14 659 mil. Kč na 17 070 mil. Kč. V případě ČSOB nastal velký propad produktivity v roce 2008. Tato situace byla zapříčiněna velmi nízkým EBT. Ten byl jen ve výši 374 mil. Kč. O rok později stoupl EBT na 19 876 mil Kč. V průběhu sledovaného období banka snižovat počet svých zaměstnanců, z původních 10 357 na 7769. Komerční banka v roce 2009 zaznamenala snížení ukazatele produktivity z důvodu navýšení počtu zaměstnanců na 8815, což byl nárůst o 834 zaměstnanců proti roku 2008.

Slovenská spořitelna v roce 2009 měla EBT nejnižší za sledované období 1 291 mil. Kč. I přes snížení počtu zaměstnanců na 4255 klesl ukazatel produktivity až na hodnotu 30. V následujících letech je patrný skokový růst ukazatele produktivity. Příčinou je výrazné zvýšení EBT v letech 2010 a 2011, ale také další snižování počtu zaměstnanců. Za výkyvy tohoto ukazatele, v případě Tatra banky, stojí z převážné části změny hodnot EBT. Ve sledovaném období nedocházelo k výraznějším změnám v počtu zaměstnanců. VÚB si udržovala ukazatel produktivity v rozmezí 102 až 138. Mírný pokles v roce 2009 by způsoben snížením EBT více než 20 % oproti roku předcházejícímu.

4.6 Hodnocení bank dle indikátorů kreditního rizika

V rámci indikátorů kreditního rizika bude použit ukazatel provisioning rate.

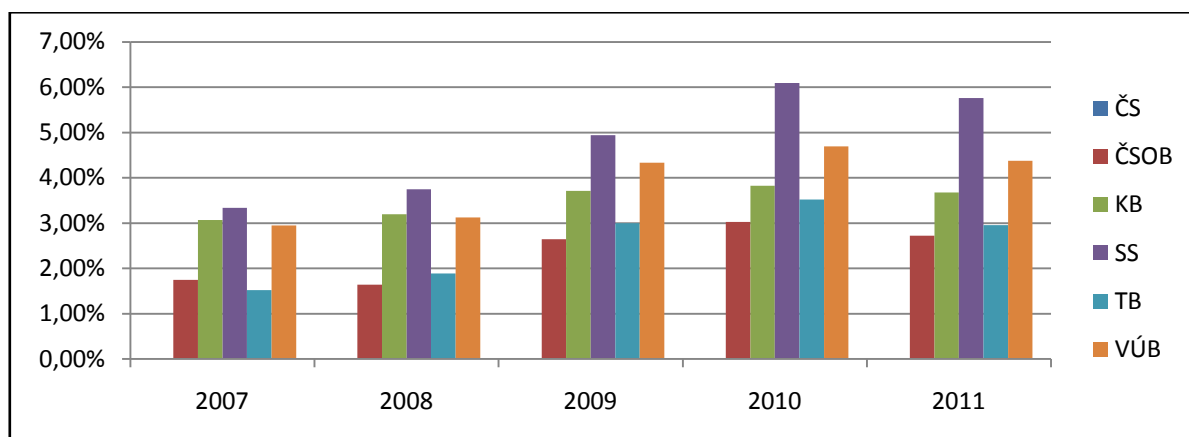
4.6.1 Provisioning rate

Ukazatel provisioning rate je vypočítán dle (3.25). Výsledky českých a slovenských bank jsou zachyceny v Tab. 4.17 a v Grafu 4.11.

Tab. 4.17 Vývoj ukazatele PR českých a slovenských bank v letech 2007 – 2011 (údaje jsou uvedeny v %)

PR	2007	2008	2009	2010	2011
ČS	neuvedeno	neuvedeno	neuvedeno	neuvedeno	neuvedeno
ČSOB	1,74	1,64	2,64	3,03	2,73
KB	3,07	3,20	3,71	3,83	3,68
SS	3,34	3,74	4,94	6,09	5,76
TB	1,52	1,89	2,99	3,52	2,96
VÚB	2,95	3,12	4,34	4,70	4,37

Graf 4.11 Vývoj ukazatele PR českých a slovenských bank v letech 2007 – 2011

Česká spořitelna neuváděla údaje pro výpočet. U ostatních sledovaných bank se ukazatel PR pohyboval v rozmezí 1,6 – 3,8 %. Míra znehodnocení úvěrového portfolia v letech roste díky zvyšujícím se hrubým úvěrům a opravným položkám na ztráty k úvěrům. ČSOB začíná sledované období na 1,74 %. Během tří let se ukazatel PR zvýšil na 3,03 %. Po roce 2010 následuje mírný pokles na 2,73 %. Z důvodu stagnace opravných položek na ztráty z úvěrů, přičemž stále rostou hrubé úvěry. U Komerční banky nebyly rozdíly v průběhu let tak markantní, hodnoty ukazatel PR zůstaly v rozmezí 3,07 % až 3,83 %.

U všech vybraných slovenských bank za sledované období do roku 2010 je rostoucí trend vývoje. V důsledku poklesu hrubého domácího produktu v roce 2009 dochází k výraznějšímu zhoršení ukazatele PR. Následkem toho opravné položky vzrostly více, než hrubé úvěry. Rok 2011 byl ve znamení poklesu u všech sledovaných bankovních institucí. Příčinu můžeme hledat ve větší opatrnosti bank v poskytování úvěrů než v předchozích letech. Slovenská spořitelna začínala v roce 2007 s hodnotou 3,34 % a v roce 2010 dosáhla 6,09 %. Poté přišel mírný pokles jako u všech ostatních bank. Tatra banka dosáhla nejnižších hodnot ze sledovaných subjektů na Slovensku. Nejnižší hodnota PR začínala na 1,52 % a končila v roce 2010 na hodnotě 3,52 %. Všeobecná úvěrová banka má jako ostatní sledované banky v prvních letech velmi podobný vývoj. Ukazatel PR dosáhl v roce 2010 až k hodnotě 4,7 %.

4.7 Zhodnocení ukazatelů

Vybrané banky jsme hodnotili dle několika ukazatelů z důvodu přesnější objektivity.

Nejprve byly vypočítány ukazatele rentability, které jsou velmi důležité pro akcionáře banky. Lepších výsledů dosáhly české banky v čele s Českou spořitelnou. V rámci slovenských bank na tom byla nejhůře Tatra banka.

Další skupinou ukazatelů jsou ukazatele likvidity. České banky ve sledovaném období si udržovaly poměrně stabilní vývoj bez větších výkyvů. Naopak slovenské banky se výkyvům neubránily, ale v některých letech dosahovaly lepších výsledků než banky české. Důvodem těchto výkyvů byl z části přechod Slovenské republiky na euro.

Ve skupině ukazatelů struktury bilance dosahovaly české i slovenské banky velmi podobných výsledků. V rámci tohoto ukazatele nezaznamenáváme žádné dramatické výkyvy. V případě slovenských bank má ukazatel LTD rostoucí tendenci na rozdíl od českých bank, které si udržují stabilní vývoj případně jen mírný růst.

Nejvyšších hodnot ukazatele produktivity dosahovala Československá obchodní banka a to v roce 2009. Zároveň však tato banka vykazovala nejhorší výsledek, ze sledovaných bank, a to v roce 2008. Obecně můžeme říci, že slovenské banky nedosahují tak vysokých výsledků jako ty české. Vyjímaje Slovenské spořitelny, která v roce 2011 dosáhla rekordní produktivity.

V rámci indikátorů kreditního rizika byl sledován indikátor PR. V rámci tohoto ukazatele můžeme vidět výrazný nárůst v průběhu sledovaného období především u slovenských bank. Nejvýrazněji je to patrné v případě Slovenské spořitelny, která dosáhla až 6,09 %. Důvodem tohoto nárůstu byla nutnost bank více vytvářet opravné položky a řešit tak následky krize. U českých bankovních subjektů, které jsme sledovali, není výsledek zcela vypovídající z toho důvodu, že Česká spořitelna nezveřejňuje potřebná data k výpočtu.

I přes rozdíly ve výše uvedených ukazatelích mezi jednotlivými bankami můžeme tvrdit, že se jedná o stabilní bankovní instituce.

5. Závěr

Cílem bakalářské práce je srovnání vybraných bank v České republice a na Slovensku pomocí ukazatelů rentability, bankovní likvidity, struktura bilance, produktivity a kreditního rizika.

Bakalářská práce je rozdělena do pěti kapitol, kde první kapitola je úvod a pátá závěr. V druhé kapitole je stručně charakterizován finanční trh. Velký důraz je kladen na banku, význam banky, její funkce a na další základní pojmy důležité k získání potřebných teoretických souvislostí. V této kapitole je popsána regulace a dohledu nad bankami.

V třetí části práce je přestaven metodologický popis vybraných ukazatelů hodnocení bank. Jsou zde charakterizovány ukazatele bankovní rentability, bankovní likvidity, struktury bilance, kvality bankovních aktiv, produktivity, kapitálové přiměřenosti a indikátory kreditního rizika.

Ve čtvrté kapitole jsou stručně představeny největší české a slovenské banky. Z českých bank jsou vybrány Česká spořitelna, Československá obchodní banka a Komerční banka. Ze slovenských bank jsou vybrány Slovenská spořitelna, Tatra banka a Všeobecná úvěrová banka. Hlavní částí této kapitoly je zhodnocení výše uvedených českých a slovenských bank dle vybraných ukazatelů. Mezi vybrané ukazatele patří: ukazatele rentability, likvidity, struktury bilance, produktivity a kreditního rizika. Pomocí těchto ukazatelů zhodnotíme finanční hospodaření banky. Tyto výsledky využijeme pro plánování a rozhodování do budoucna.

Použitá literatura

Knižní publikace

- [1.] DVOŘÁK, Petr. *Bankovníctví pro bankéře a klienty*. 3. přepracované a rozšířené vydání. Praha: Linde Praha, a. s., 2005. 681 s. ISBN 80-7201-515-X
- [2.] KAŠPAROVSKÁ, Vlasta, a kol. *Řízení obchodních bank: vybrané kapitoly*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2006. 339 s. ISBN 80-7179-381-7
- [3.] MEJSTŘÍK, M., M. PEČENÁ a P. TEPLÝ. *Základní principy bankovníctví*. 1. vydání. Praha: Karolinum, 2009. 628 s. ISBN 978-80-246-1500-4
- [4.] POLOUČEK, Stanislav. *Bankovníctví*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2006. 716 s. ISBN 80-7179-462-7
- [5.] REVENDA, Zbyněk. *Centrální bankovníctví*. 3. vydání. Praha: Management Press, 2011. 558 s. ISBN 978-80-7261-230-7
- [6.] REVENDA, Z., MANDEL, M., KODERA, J., MUSÍLEK, P., DVOŘÁK, P., BRADA, J. *Peněžní ekonomie a bankovníctví*. 3. vydání. Praha: Management Press, 2000. 634 s. ISBN 80-7261-031-7
- [7.] REVENDA, Z., MANDEL, M., KODERA, J., MUSÍLEK, P., DVOŘÁK, P. *Peněžní ekonomie a bankovníctví*. Praha: Management Press, 2012. 423 s. ISBN 978-80-7261-240-6
- [8.] ZIEGLER, Kamil, a kol. *Finanční řízení bank*. 2. vydání. Praha: Bankovní institut, a.s., 2006. 341 s. ISBN:80-7265-094-7

Elektronické zdroje

- [1.] ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA. ČNB: *Slovní pojmy* [online]. ČNB [2013-2-20]. Dostupné z: <http://www.cnb.cz/cs/obecne/slovník/u.html>
- [2.] ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA. ČNB: *Metody bankovního dohledu* [online]. ČNB [2013-2-20]. Dostupné z: http://www.cnb.cz/cs/dohled_financni_trh/vykon_dohledu/postaveni_dohledu/uverove_instituce/metody_bank_dohledu.html
- [3.] ČESKÁ SPOŘITELNA. ČS: *Výroční zprávy 2007 – 2011* [online]. ČS [2013-4-2]. Dostupné z: http://www.csas.cz/banka/appmanager/portal/banka?_nfpb=true&_pageLabel=downloads_subportal03&dtree=cs&slnod=17&docid=internet/cs/dow_vyrocní_zpravy_ie.xml#17

- [4.] ČESKOSLOVENSKÁ OBCHODNÍ BANKA. ČSOB: *O společnosti ČSOB* [online]. ČSOB [2013-4-2]. Dostupné z: <http://www.csob.cz/cz/Csob/O-CSOB/Profil-CSOB/Stranky/default.aspx>
- [5.] ČESKOSLOVENSKÁ OBCHODNÍ BANKA. ČSOB: *Výroční zprávy 2007 – 2011* [online]. ČSOB [2013-3-1]. Dostupné z: <http://www.csob.cz/cz/csob/Vztahy-k-investorum/Stranky/Vyrocní-a-pololetní-zpravy.aspx>
- [6.] FRAIT, Jan. *Změny v regulaci finančního sektoru a jejich možný dopad na dostupnost úvěru pro privátní sektor ze dne 23. dubna 2012* [online]. Prezentace ČNB. [23. 4. 2012]. Dostupné z: http://www.cnb.cz/miranda2/export/sites/www.cnb.cz/cs/verejnost/pro_media/konference_projevy/vystoupeni_projevy/download/frait_20120423_asociace_rozvoj_trhu_nemovit.pdf
- [7.] HOLEŇOVÁ, Simona. *Kapitálová přiměřenost obchodních bank a její trendy*. Olomouc 2008. Diplomová práce. Masarykova univerzita Olomouc, Fakulta ekonomicko - správní. Dostupné z: http://is.muni.cz/th/100667/esf_m/DP_verze_final_IS.pdf
- [8.] MIKEŠOVÁ, Lucie. *Hodnocení efektivnosti bankovníctví ve střední Evropě*. Ostrava 2010. Bakalářská práce. Vysoká škola báňská - Technická univerzita Ostrava, Fakulta ekonomická, Katedra financí.
- [9.] MYŠKA, Petr. *Aktuální metody řízení rizika likvidity* [online]. Prezentace České spořitelny [29. 5. 2012].
- [10.] KOMERČNÍ BANKA. KB: *Základní informace* [online]. KB [2013-4-2]. Dostupné z: <http://kb.cz/cs/o-bance/o-nas/zakladni-informace.shtml>
- [11.] KOMERČNÍ BANKA. KB: *Výroční zprávy 2007 – 2011* [online]. KB [2013-3-1]. Dostupné z: <http://www.kb.cz/cs/o-bance/vztahy-s-investory/publikace/vyrocní-zpravy.shtml>
- [12.] PATRIA ONLINE. *Basel III bude vstupovat v platnost postupně, rozšíří se okruh uznávaných aktiv* [online]. [2013-1-7]. Dostupné z: <http://www.patria.cz/zpravodajstvi/2235591/basel-iii-bude-vstupovat-v-platnost-postupne-rozsiri-se-okruh-uznanych-aktiv-komentar.html>
- [13.] SLOVENSKÁ SPOŘITELNA. SS: *Výroční zprávy 2007 – 2011* [online]. SS [2013-3-1]. Dostupné z: <http://www.slsp.sk/vsetko-o-banke/financne-ukazovatele/vyrocná-správa-slovenskej-sporitelne/archiv-vyrocných-sprav/archiv-vyrocných-sprav-slovenskej-sporitelne.html>

- [14.] TATRA BANKA. TB: *Výroční zprávy 2007 – 2011* [online]. ČS [2013-4-2]. Dostupné z: <http://www.tatrabanka.sk/sk/o-banke/financne-ukazovatele/vyrocne-spravy.html>
- [15.] TATRA BANKA. TB: *Tatra banka ve zkratce* [online]. TB [2013-4-2]. Dostupné z: <http://www.tatrabanka.sk/sk/o-banke/o-tatra-banke/#tatra-banka>
- [16.] VOTAVA, Miroslav. *Definice bankovního systému* [online]. [2011-10-3]. Dostupné z: <http://miloslav-votava.blogspot.cz/2011/10/definice-bankovniho-systemu-czech-only.html>
- [17.] VŠB-TU Ostrava, Ekonomická fakulta, katedra Financí: *5. mezinárodní konference Řízení a modelování finančních rizik ze dne 8. - 9. září 2010* [online]. VŠB-TU Ostrava [8. – 9. 2010]. Dostupné z: http://www.ekf.vsb.cz/miranda2/export/sites-root/ekf/konference/cs/okruhy/rmfr/prispevky/dokumenty/Novotny.Josef_2.pdf
- [18.] VŠEOBECNÁ ÚVĚROVÁ BANKA. VÚB: *Výroční zprávy 2007 – 2011* [online]. VÚB [2013-3-1]. Dostupné z: <http://www.vub.sk/o-banke/profil-banky/vyrocne-spravy/>

Seznam zkratek

ČNB	Česká Národní banka
CP	Cenný papír
CR	Coverage ratio
ČS	Česká spořitelna
ČSOB	Československá obchodní banka
EAT	Zisk po zdanění
EBT	Zisk před zdaněním
KB	Komerční banka
LCR	Liquidity coverage ratio
LTD	Loan to deposit
NPL	Non performing loans ratio
NSFR	Net stable funding ratio
PR	Provisioning rate
R	Rozvaha
RI	risk index
ROA	Rentabilita aktiv
ROAA	Rentabilita průměrných aktiv
ROE	Rentabilita vlastního kapitálu
ROAE	Rentabilita průměrného vlastního kapitálu
SS	Slovenská spořitelna
TB	Tatra banka
VÚB	Všeobecná úvěrová banka

VZZ

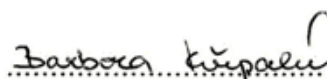
Výkaz zisku a ztrát

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 10. května 2013

Barbora Křupalová

Seznam příloh

Příloha č. 1   Finanční údaje českých bank

Příloha č. 2   Finanční údaje slovenských bank

Příloha č. 1: Finanční údaje českých bank (v mil. Kč)

ČS	2007	2008	2009	2010	2011
EBIT	18375	23171	26625	26744	25649
A	814125	862230	855137	881629	892598
EAT	12376	15771	11816	12048	13505
E	57209	65369	63460	70947	79836
VLA	20394	24285	29371	25767	31936
OSZ	415590	459623	435736	471697	461917
LA	55880	59300	57759	48882	67844
KZ	572498	605523	605897	604260	578680
Pk	418415	461424	469192	459975	483552
Zk	588526	642504	643420	661074	658016
L	neuvedeno	neuvedeno	neuvedeno	neuvedeno	neuvedeno
IL	neuvedeno	neuvedeno	neuvedeno	neuvedeno	neuvedeno
ROA	2,26%	2,69%	3,11%	3,03%	2,87%
ROAA	2,38%	2,76%	3,10%	3,08%	2,89%
ROE	21,63%	24,13%	18,62%	16,98%	16,92%
ROAE	23,12%	25,73%	18,34%	17,93%	17,91%
Lo	4,91%	5,28%	6,74%	5,46%	6,91%
Lb	9,76%	9,79%	9,53%	8,09%	11,72%
Sp	51,39%	53,52%	54,87%	52,17%	54,17%
Sz	72,29%	74,52%	75,24%	74,98%	73,72%
PR	neuvedeno	neuvedeno	neuvedeno	neuvedeno	neuvedeno
LTD	71,10%	71,82%	72,92%	69,58%	73,49%

Údaje pro ukazatel produktivity

pZam	10897	10911	10843	10774	10556
Pc	143	143	140	136	162

ČSOB	2007	2008	2009	2010	2011
EBIT	15125	4161	26025	18498	17887
A	925424	824485	858972	885055	936593
EAT	10874	1094	17417	13562	11206
E	57201	56844	69851	65840	61183
VLA	33830	16602	23050	21164	46691
OSZ	neuvedeno	278717	292173	430288	463350
LA	257359	147944	183167	194974	223394
KZ	726891	676345	697098	727068	783250
Pk	411129	410377	395119	399116	448501
Zk	561961	525200	573147	596076	611569
L	418428	417207	405839	411582	461066
IL	7299	6830	10720	12466	12565
ROA	1,63%	0,50%	3,03%	2,09%	1,91%
ROAA	1,79%	0,48%	3,09%	2,12%	1,96%
ROE	19,01%	1,92%	24,93%	20,60%	18,32%
ROAE	19,82%	1,92%	27,49%	19,99%	17,64%
Lo	neuvedeno	5,96%	7,89%	4,92%	10,08%
Lb	35,41%	21,87%	26,28%	26,82%	28,52%
Sp	44,43%	49,77%	46,00%	45,10%	47,89%
Sz	60,72%	63,70%	66,72%	67,35%	65,30%
PR	1,74%	1,64%	2,64%	3,03%	2,73%
LTD	73,16%	78,14%	68,94%	66,96%	73,34%

Údaje pro ukazatel produktivity

pZam	10357	8468	8018	7641	7769
Pc	134	4	248	201	167

KB	2007	2008	2009	2010	2011
EBIT	16107	19207	19013	19720	19275
A	661819	699044	695036	698014	754810
EAT	11225	13233	11094	13410	9718
E	50654	62974	68753	76078	81850
VLA	10957	13961	16271	13689	16980
OSZ	412261	409319	398585	410269	437343
LA	92783	112125	130338	130134	142955
KZ	517057	528147	512656	495376	519510
Pk	304521	364040	372303	384593	434386
Zk	540756	554570	551809	538051	560701
L	314156	376067	386655	399901	450980
IL	9635	12027	14352	15308	16594
ROA	2,43%	2,75%	2,74%	2,83%	2,55%
ROAA	2,56%	2,82%	2,73%	2,83%	2,65%
ROE	22,16%	21,01%	16,14%	17,63%	11,87%
ROAE	22,17%	23,29%	16,84%	18,52%	12,31%
Lo	2,66%	3,41%	4,08%	3,34%	3,88%
Lb	17,94%	21,23%	25,42%	26,27%	27,52%
Sp	46,01%	52,08%	53,57%	55,10%	57,55%
Sz	81,71%	79,33%	79,39%	77,08%	74,28%
PR	3,07%	3,20%	3,71%	3,83%	3,68%
LTD	56,31%	65,64%	67,47%	71,48%	77,47%

Údaje pro ukazatel produktivity

pZam	7764	7981	8815	8619	8774
Pc	185	204	154	187	131

Příloha č. 2: Finanční údaje slovenských bank (v tis. Eur)

SS	2007	2008	2009	2010	2011
EBIT	201222	265983	211801	317891	314168
A	10088063	12556662	11485475	11027869	11348906
EAT	138319	142170	30505	15122	194893
E	732490	801865	781522	929310	1038970
VLA	414990	1426774	322937	335356	299183
OSZ	5447587	6982640	5088668	5514838	4747203
LA	1177222	2263726	1460580	1237988	1279089
KZ	7903704	10404501	9004576	7837127	8070399
Pk	5204010	5711379	6050148	6074859	6697442
Zk	7634469	8563102	7801796	8158459	8033726
L	5383589	5933546	6364891	6469099	7106792
IL	179579	222167	314743	394240	409350
ROA	1,99%	2,12%	1,84%	2,88%	2,77%
ROAA	2,01%	2,35%	1,76%	2,82%	2,81%
ROE	18,88%	17,73%	3,90%	1,63%	18,76%
ROAE	19,63%	18,53%	3,85%	1,77%	19,80%
Lo	7,62%	20,43%	6,35%	6,08%	6,30%
Lb	14,89%	21,76%	16,22%	15,80%	15,85%
Sp	51,59%	45,48%	52,68%	55,09%	59,01%
Sz	75,68%	68,20%	67,93%	73,98%	70,79%
PR	3,34%	3,74%	4,94%	6,09%	5,76%
LTD	68,16%	66,70%	77,55%	74,46%	83,37%

Údaje pro ukazatel produktivity

pZam	4713	4799	4255	4022	4173
Pc	82	93	30	118	231

Vstupní data slovenských bank v roce 2007 a 2008 byly přepočteny SKK/EUR = 30,126 k 31. 12. 2008 dle ECB

TB	2007	2008	2009	2010	2011
EBIT	173839	209031	156061	166030	191230
A	8398578	10551053	9013941	8762114	9160811
EAT	114539	131308	94884	94165	139084
E	591800	662723	808233	849450	1051527
VLA	348359	927618	165514	151715	349287
OSZ	6443704	7440790	6004722	5958961	5621502
LA	378727	1350719	712385	428343	691293
KZ	7009528	8615031	7115982	6669579	6507747
Pk	4564717	5655254	5320291	5565929	6169142
Zk	6167164	7455054	6716322	6801644	6932867
L	4641402	5763924	5484549	5769270	6357055
IL	70627	108670	164258	203341	187913
ROA	2,07%	1,98%	1,73%	1,89%	2,09%
ROAA	2,27%	2,21%	1,60%	1,87%	2,13%
ROE	19,35%	19,81%	11,74%	11,09%	13,23%
ROAE	20,48%	20,93%	12,90%	11,36%	14,63%
Lo	5,41%	12,47%	2,76%	2,55%	6,21%
Lb	5,40%	15,68%	10,01%	6,42%	10,62%
Sp	54,35%	53,60%	59,02%	63,52%	67,34%
Sz	73,43%	70,66%	74,51%	77,63%	75,68%
PR	1,52%	1,89%	2,99%	3,52%	2,96%
LTD	74,02%	75,86%	79,21%	81,83%	88,98%

Údaje pro ukazatel produktivity

pZam	3645	3893	3521	3492	3509
Pc	92	107	87	89	125

VÚB	2007	2008	2009	2010	2011
EBIT	102470	253004	253059	265036	289624
A	9445894	11232357	9852397	10758949	11131298
EAT	135000	168492	141671	150323	176903
E	730465	838777	986394	1043758	1115258
VLA	149140	505012	238503	179093	90977
OSZ	6102270	6659630	4743550	5323101	4859287
LA	591847	1561276	1398876	2047941	1820565
KZ	7550654	8684359	6615472	6941416	7090889
Pk	4315873	5667762	5863647	6437675	7266546
Zk	6813981	8129722	6609926	7265367	7487408
L	4446989	5850561	6129424	6754873	7598977
IL	131116	182799	265777	317198	332431
ROA	1,08%	2,25%	2,57%	2,46%	2,60%
ROAA	1,17%	2,45%	2,40%	2,57%	2,65%
ROE	18,48%	20,09%	14,36%	14,40%	15,86%
ROAE	19,02%	21,47%	15,52%	14,81%	16,39%
Lo	2,44%	7,58%	5,03%	3,36%	1,87%
Lb	7,84%	17,98%	21,15%	29,50%	25,67%
Sp	45,69%	50,46%	59,51%	59,84%	65,28%
Sz	72,14%	72,38%	67,09%	67,53%	67,26%
PR	2,95%	3,12%	4,34%	4,70%	4,37%
LTD	63,34%	69,72%	88,71%	88,61%	97,05%

Údaje pro ukazatel produktivity

pZam	3940	4111	3959	3970	4062
Pc	110	127	102	120	138

Pro výpočet vstupních dat produktivity byl proveden přepočet EUR/CZK = 25,140 k 31. 12. 2012 dle ČNB